

শিক্ষাগণ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়

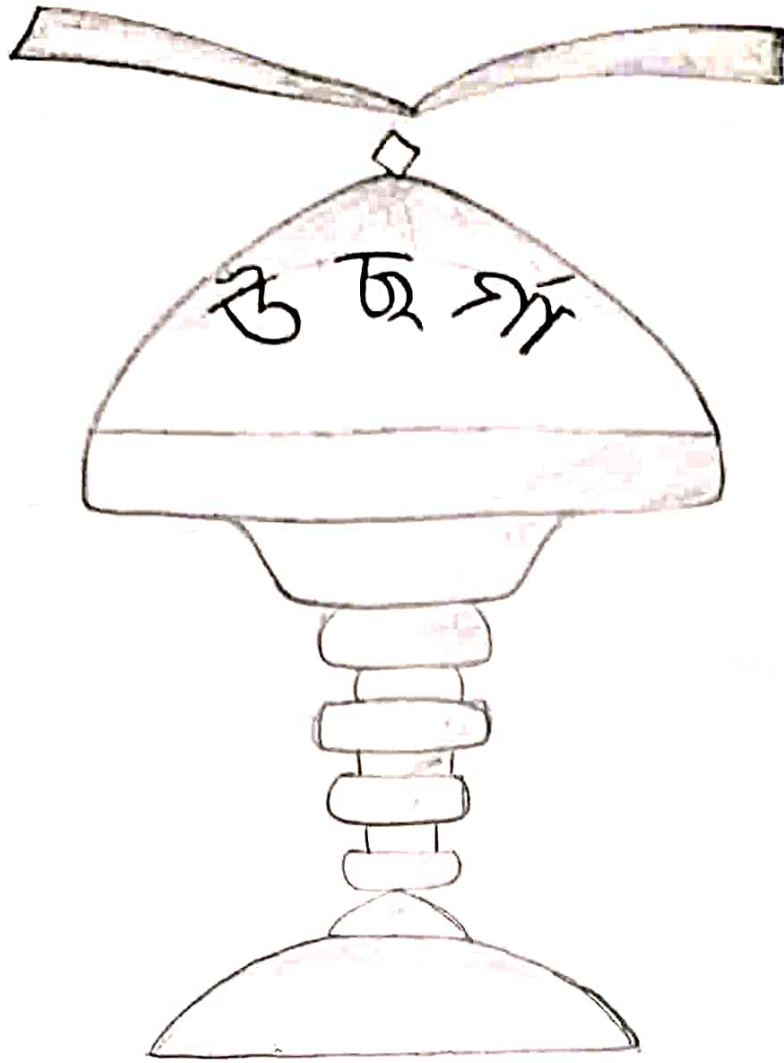
শিক্ষা বিভাগ

২০১৯-২০২০ বর্ষ

সম্মানিকা
পূজা ফুকন

**DEPARTMENT OF EDUCATION
SIBSAGAR GIRLS' COLLEGE
SIBSAGAR : ASSAM**

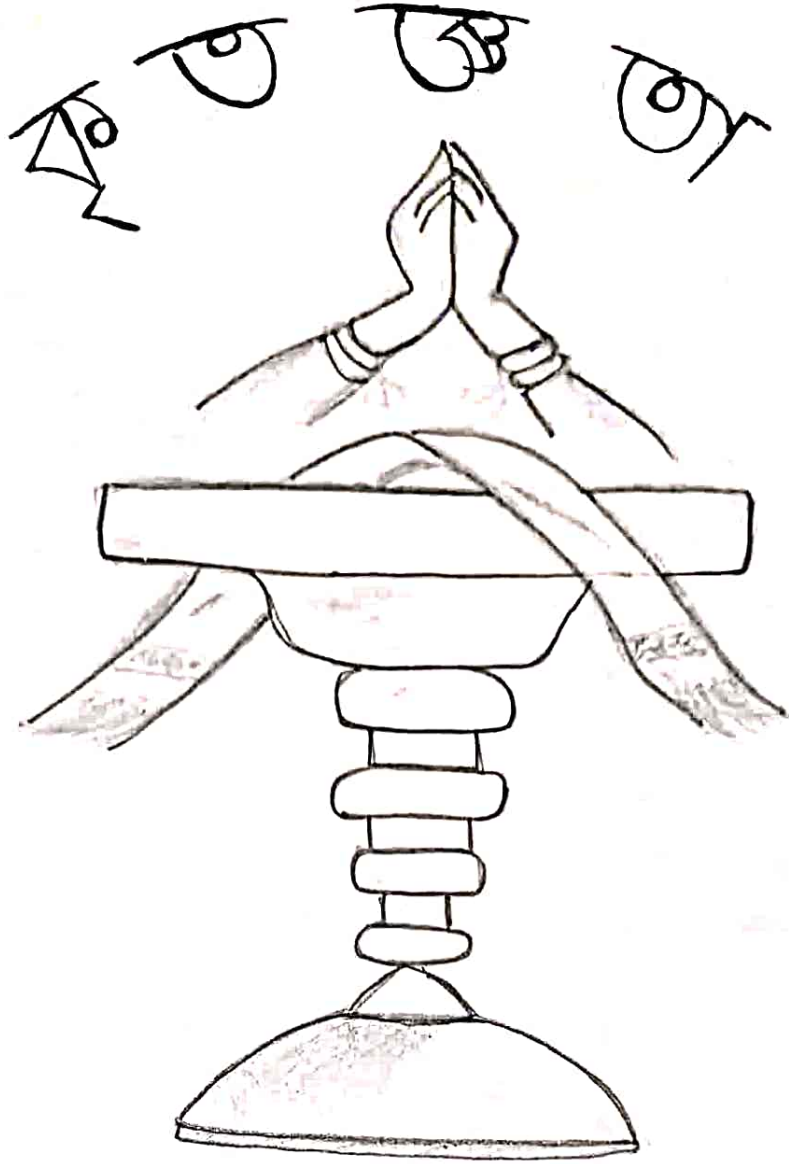

ଶିବମାଗବ ହୋৱালী কলেজে, শিক্ষা বিভাগে পৌৰণ
কৰ্মোই জনা সমূহ ছাত্ৰী তথা শিক্ষণক সকল তাক
ভাসনৰ শৈক্ষিক, সামাজিক, সাংস্কৃতিক, শ্ৰীভাৱ দিশত বিশেষ
পাৰদৰ্শিতা দেখুৱাবলৈ সক্ষম হোৱা ব্যক্তিসকলৰ নামত

‘উত্তৰণ’ৰ

২০২১-২০২০ বৰ্ষৰ প্ৰথম সাংখ্যাটি
উচ্চৰ্ণা কৰিলো

২০২১-২০২০ বর্ষত অমলবাৰৰ বাবে প্ৰকাশিত
'উত্তৰণ' নামৰ বিভাগীয় আলোচনীখনৰ প্ৰস্তুতিৰ আৰম্ভণিৰে
পৰা আঁত বঁৰা আকাৰ শিক্ষা বিভাগৰ প্ৰদান শিক্ষাপুস্তকসকলৰ
লগতে প্ৰাপ্ত অৰ্থাভিগ্ৰহণে অশেষ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।
নিজ নিজ সৃষ্টিশীল-চিন্তাৰে আকাৰ 'উত্তৰণ'ৰ চ'ৰা শুৱনি
কৰা সকলো লেখিকালৈ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ। আলোচনী
খনিক সজাৰ্থে তুলি এক সৰ্বপূৰ্ণ ৰূপ দিয়াত সহায় কৰা
সকলো সদস্যবৃন্দাক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

পূজা ফুকন
সম্পাদিকা
শিৱসাগৰ ছোৱালী কলেজ
শিক্ষা বিভাগ,
২০২১-২০২০ বৰ্ষ

শুভেচ্ছাবাণী

শিক্ষাঙ্গণ-ছোয়ালা-বল্লভ-শিক্ষা-বিভাগ-
ছাদী-অবলো-বিভাগীয়-এখন-ব্যক্তি-সুখপন-অগন্তু-
শিক্ষা-দিবস-পবিত্র-দিনটোতেই-শুভাৰণ-বনবি-বিভাগ-
বাৰে-অন্তত-সুখী-হৈছে, ও এই শুভেচ্ছা-স্বাগত-হৈছে।

এখন-কলেজ-বা-বল্লভ-এটা-নির্দিষ্ট-বিভাগ-
সুখপন-এন-হৈছে-এই-বল্লভ-বা-বিভাগ-শিক্ষার্থী
অবলো-অনুনির্দিষ্ট-বিভিন্ন-স্থিতি-স্বাভি-বা-বি-
বিভাগ-এন-এটা-শুভেচ্ছা-বা-পরিচয়। এই শুভেচ্ছাই
বহু-সময়-শিক্ষার্থী-অবলো-বহু-প্ৰতিভা-পরিচয়
হোৱা-উৎসাহ-স্বাগত-বাৰে, অক-শিক্ষার্থী-অকলে-
উৎসাহ-অনুশীলনে-এবিধে-একজন-সুখ-লেখক/
লেখিকা-স্বাগত-বিভাগ-অন্ত-প্ৰতিষ্ঠা-বনবি-বাৰে।

'উত্তৰণ' এই-প্ৰথম-শুভেচ্ছা-গোৱ-অন্ত-
শুভেচ্ছা-জনা-হৈছে। এই শুভেচ্ছা-প্ৰবাহ-এক,
'উত্তৰণ' হওক-অন্ত-ছাদী-অবলো-বহু-প্ৰতিভা-
উত্তৰণ-স্বাগত।

সুখপন-এন-হাও-লিখি-অন্ত-কন-
পাৰে-অবলো-অন্ত-স্বাগত-গোৱ-প্ৰতি-পৰা-
ছাদী-স্বাগত-অন্ত-বনবি-স্বাগত।

বিভাগীয়-ছাদী, শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী-অবলো-
এই-শুভেচ্ছা-একজন-প্ৰাণী। 'উত্তৰণ' অন্ত-
ছাদী-অবলো-উত্তৰণ-অবলো-দিশ-স্বাগত-
স্বাগত-অন্ত-বনবি-স্বাগত।

অনুশীল
প্ৰাণী-অন্ত-অন্ত-
বিভাগ-শিক্ষাঙ্গণ-ছোয়ালা-
বল্লভ-
২০২০

শুভকামনা

শিক্ষাতত্ত্ব বিভাগৰ-ছাত্ৰীসকলৰ
শ্ৰেষ্ঠোত্ত-শ্ৰেষ্ঠা শ্ৰেষ্ঠা "উত্তৰণ" নামৰ
হাতে-লিখা-আত্মোচনীখনৰ-বাহু-
শুভেচ্ছা-পাৰিল। এই-শ্ৰেষ্ঠো-সফল
হওঁক-। তেওঁলোকৰ-সৃষ্টিশীলতাৰ-
শ্ৰেষ্ঠাৰ-অৰ্থে- "উত্তৰণ"-

উত্তৰোত্তৰ-উন্নতি-কামনা-কৰিলো,

শিক্ষক-দ্বন্দ্ব-শুভেচ্ছাত-শ্ৰেষ্ঠা

পোৱা-আত্মোচনীখনে শিক্ষাতত্ত্ব-

বিভাগলৈ এক-নতুন-স্বাধা-অদান
কৰিলে।

শ্ৰী-লৌৰিকা-ভট্টাচাৰ্য

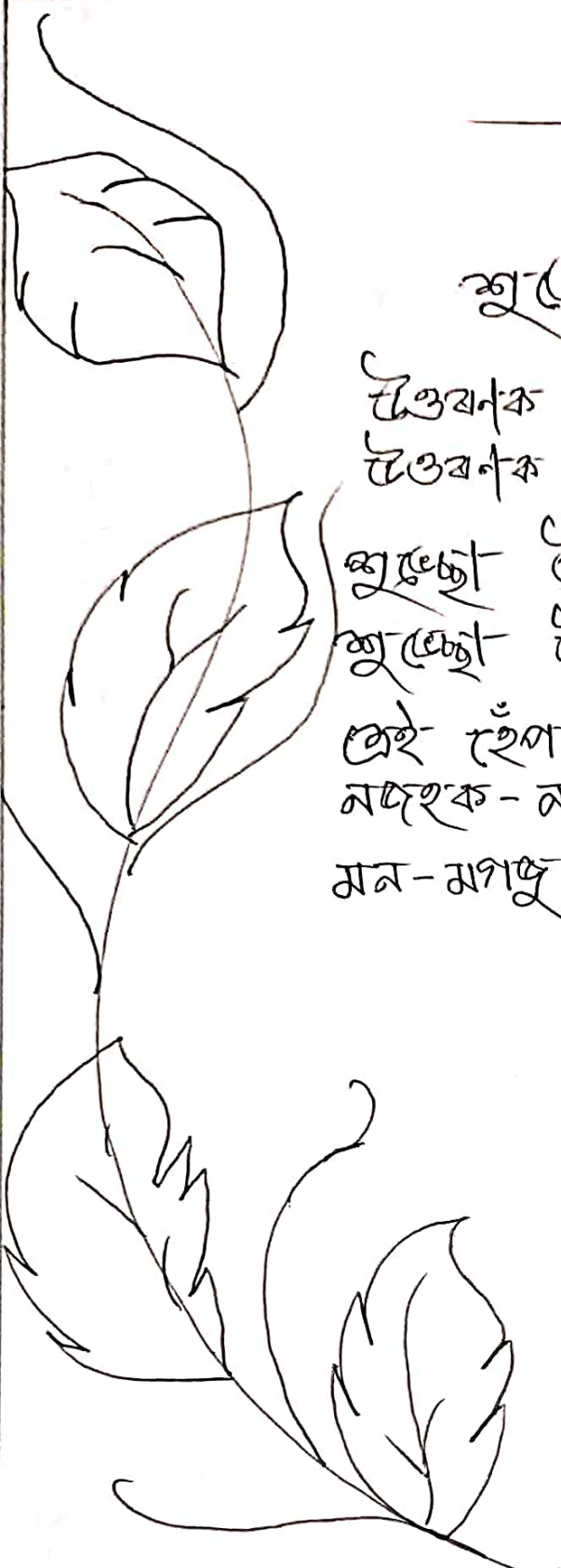
বিভাগী-স্বৰ্গী-

শিক্ষাতত্ত্ব-বিভাগ-

শিৱসাগৰ-কোৱালী-

কলেজ, শিৱসাগৰ:

৫.০২.০১২

শুভেচ্ছা

উত্তমক শুভেচ্ছা
উত্তমক শুভেচ্ছা

শুভেচ্ছা উত্তমক তাঁৰ হেঁপাহৰোৰক

শুভেচ্ছা উত্তমক তাঁৰ ঘামৰোৰক

শুভেচ্ছা হেঁপাহ-তাৰ ঘামৰোৰক আয়ুৰ্জ বাঢ়ক
মজহক-নপমক-হুটেক কাহানিও উত্তম-উত্তম
মন-মগজু জুৰি সৰু বিয়পি পৰক উত্তমক নিৰ্ঘাস

শুভে কামনাৰে
বন্দে সোঁহাই
সহকাৰী উত্তমক, শিৱা সিকতা
চাৰি ছেলেমৰ ২০১৯

শুভ কামনা

শিৱসাগৰ ছোৱালী কলেজৰ-শিক্ষাতত্ত্ব
বিভাগৰ-ছাত্ৰীসকলৰ উদ্যোগত প্ৰথমবাৰৰ
স্বৰে বাৰ্ষিক আনোচনী উদ্ভৱন প্ৰকাশ
কৰিবলৈ নোৱা-মূলি গুনি বিভাগৰ
এগৰাকী অদক্ষ হিচাপে-অতিশয় আনন্দিত
হৈছো। আন্তৰিক অক্ষমৰ-অতিশয় মূলত
ছপান্মাধ্যক্ষম-বিপৰীতে ছাত্ৰীসকলে এক
প্ৰকাৰ ব্যতিক্ৰমী ক্ষমত অক্ষুৰ্ন অতুলিষ্ণ-
আনোচনী মনত ছান পোৱা-নেধাবোৰে-
নিশ্চিতভাৱে; লিখোতাৰসকলৰ-সৃষ্টিশীলতা
অক্ষীৰ, ক্ষমত মূলি ধৰিব। অগৌ মেমত
বিভাগৰ-ছাত্ৰীসকলৰ-প্ৰদেষ্ঠাক-জালপ্ৰা-
লৈছো আৰু উদ্ভৱনৰ-উদ্ভৱন-কামনা-
কৰিছো।

ছুৰি গোসাঁই-
সংকৰা-অধ্যাপিক-
শিক্ষাতত্ত্ব-বিভাগ-
শিৱসাগৰ-ছোৱালী-কলেজ
শিৱসাগৰ

বনলী-লক্ষৰ-
সংকৰা অধ্যাপিকা-
শিক্ষাতত্ত্ব বিভাগ-
শিৱসাগৰ-ছোৱালী
কলেজ,
শিৱসাগৰ।

দিনাংক:

২ চেপ্তেম্বৰ
২০২১.

শ্ৰী ভেচ্ছা বানী

প্ৰতি,

পূজা-সুকন

মিলক্ষা-বিভাগ

২৯/০৮/২০২১

শিৱসাগৰ-ছোৱালী কলেজৰ-মিলক্ষা
বিভাগৰ-তৰফৰ-পৰা-অহা-ইং ০৫
চেপ্তেম্বৰ, ২০২১ তাৰিখে প্ৰথমবাৰৰ-বাবে
প্ৰকাশ পাবলৈ ও নোৱা-বিভাগীয় আলোচনী
'ঔত্তৰন'ৰ-বাবে-দীৰ্ঘায়ু-কামনা-কৰিলো।
বিভাগৰ-ছাত্ৰীসকলৰ-সৃষ্টিগমীল-প্ৰতিভা-
ৰাজিৰ-বিকাশ-ঘটোৱাত-'ঔত্তৰন'ৰ-বট
চেপ্তুৰা-ওক। মিলক্ষা-বিভাগৰ-এগৰাকী-প্ৰাক্তন
ছাত্ৰী হিচাপে-'ঔত্তৰন'ৰ-অৰিয়-তেই-বিভাগীয়
যি-গঠিকা-সেয়া-অক্ষুণ্ণ-হওঁক-তাৰে-কামনা
কৰিছো। ক্ৰমত-আলোচনী-খনক-এক-সুন্দৰ
ৰূপত-সজাই-ভেনা-অক্ষা-দিকা-তথা-অকল্লা
সহায়ত্বে-ধন্যবাদ-জ্ঞাপন-কৰিলো।

শ্ৰীমা গগৈ-
প্ৰাক্তন-ছাত্ৰী-
২০২০-২১ বৰ্ষ

সম্পাদকীয়.....

“শিক্ষাই জেন আৰু জেনেই শক্তি”

মানুহ নিজেৰ জাগৰণ নিৰ্মাণ। জন্মত কোনোও ঐশ্বৰ্য্য সম্ভৱত
হাত দি নাত। এই ঐশ্বৰ্য্য সম্ভৱক মানুহৰ কৰ্মই জ্ঞাতি আনে। এই
কৰ্মৰ আশ্বানৰ যোগসুত্ৰ হৈছে পৰিশ্ৰম। যিহেতু প্ৰতি মানুহৰে আছে
আৰু এই সুষ্ঠু প্ৰতিভাক জাগ্ৰত কৰি, কৰ্মঠ কৰি তোলে পৰিশ্ৰমে।
কল্পেজীয়া অৱস্থাত এই সুষ্ঠু প্ৰতিভাসমূহ বিকাশৰ অন্যতম থলী-
হৈছে মহাবিদ্যালয়ৰ আশ্ৰমীসমূহ।

সময়ৰ পৰিৱৰ্তনৰ লগে লগে সমাজৰো পৰিৱৰ্তন হৈ
আহিছে। সমাজৰ পৰিৱৰ্তনে ব্যক্তি বাহ্যিক আৰু আভ্যন্তৰীণ সকলো
দিশতে পৰিৱৰ্তন আনিছে। বিভিন্ন কাৰণবশতঃ এই পৰিৱৰ্তন
আমাৰ সমাজলৈ আহিছে— সংস্কৃতিকৰণ, পাক্ৰান্তিকৰণ, বৈশ্বায়িক
শিক্ষা আদিৰ বিভিন্ন কাৰকৰ হেতুৰ্ধৰি। সমাজৰ উল্লৈ ক্ষেত্ৰত
পৰিৱৰ্তিত হোৱা পৰিৱৰ্তনসমূহ ক্ৰমান্বয়ে পৰিচ্ছ্যমান হোৱা দেখা
যায়। অতীতৰ পৰা বৰ্তমান সমাজলৈকে এই পৰিৱৰ্তনে সমাজৰ
ব্যক্তিৰ মানসিক চিত্ৰৰ্ধৰাত নতুনত্ব আনিছে। লগতে বৰ্তমান
সমাজত শিক্ষাৰ দিশত নতুনত্ব আনাত উত্তৰণে সাফল্যতা অৰ্জন
কৰিছে। সেয়েহে বৰ্তমান প্ৰজন্মই উত্তৰণক বুকুত সাৱতি লৈ
সাগৰৰ পাৰৰ সুকুতা বুৰ্ঢ়লৈবলৈ আগলি য়ৈছে।

ঔষধৰ সহায়ত শিৱসাগৰ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়ৰ 'শিক্ষা বিভাগ'
ছাত্ৰীসকলৰ সুস্থ প্ৰতিভাসমূহ খেল - কবিতা, প্ৰবন্ধ, গল্প আদি
বিভিন্ন সৃষ্টিশীল মেথনি প্ৰকাশ কৰি প্ৰত্যেককে উৎসাহ প্ৰদান
কৰাৰ চেষ্টা কৰা হৈছে।

গতিকে আশা কৰা যে এই "ঔষধ" সহায়ত ছাত্ৰীসকলে
নিজৰ প্ৰতিভাসমূহ বিকাশ ঘটাই উন্নতিতে যাতে একেগৰাকী
প্ৰতিভেশালী নাৰীশিক্ষাৰ দিশলৈ গৈবৰ কঢ়িয়াই আনিব পাৰে।

"শিক্ষাই আমাক জেন দিয়ে আৰু-

ঔষধে এই জেনৰ দিশলৈ আগবঢ়াই নিয়ে।"

এই ঔষধৰ কামবোৰ সুচাৰুৰূপে কৰি যোৱাত মোক আমাৰ
মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষা বিভাগৰ শিক্ষাগুৰুসকলে বহুতো দিহা পৰামৰ্শ দি
সহায় কৰিছে সেয়েহে শিক্ষাগুৰুসকলে অশেষ বিনয়াদ আৰু কৃতজ্ঞতা
জ্ঞাপন কৰিছো। লগতে মোক সহায় কৰা আৰু ঔষধৰ আঁৰত
থকা মৰমৰ বান্ধনীসকলে আৰু অনুজ সকলে অশেষ বিনয়াদ
আৰু কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো।

শেষত যদি অনিচ্ছাকৃতভাৱে কিবা ভুল প্ৰাতি ৰৈ গৈছে
তেন্তেই সেহঁসমূহ গঠনমূলকভাৱে শুধৰাই দিব বুলি আশা কৰিছো
ইয়াৰ লগতে মই সম্পাদকীয় লেখাৰ সামৰণি মাৰিছো।

পূজা ফুকন

স্বাক্ষৰ পঞ্চম শাৰ্মাৰক্ষিক

উত্তৰৰ তালিকা

উপদেষ্টা : পৰী কৰ্কী, পল্লৱী চেতিয়া
ভাষ্যতা শৰ্মা, শিৱানী গগৈ ।

সম্পাদনা : সৃষ্টি ফুকন ।

সহ সম্পাদনা : এনিশা গগৈ ।

বহুপাত অঙ্কণ : পুত্ৰ নেওগ, বৰষা হুও ।

অনুনিখন : বেখামণি দাস, নিকিতা দাস,

এনিশা গগৈ, প্ৰিয়ামণি গগৈ,

বিংকুমণি কলিতা, গাৰ্গী শৰ্ম্মীয়া

জয়ন্তী বুঢ়াগোঁহাৰ্হ, নিকিতা চাহু,

ৰাজেশ্বৰী নেওগ ।

সহস্ৰা : ভাষ্যতা শৰ্ম্মা, শিৱানী গগৈ,

বৰ্ণালী দেউৰী, ভাগ্যন্তী বৰুৱা, পৰী

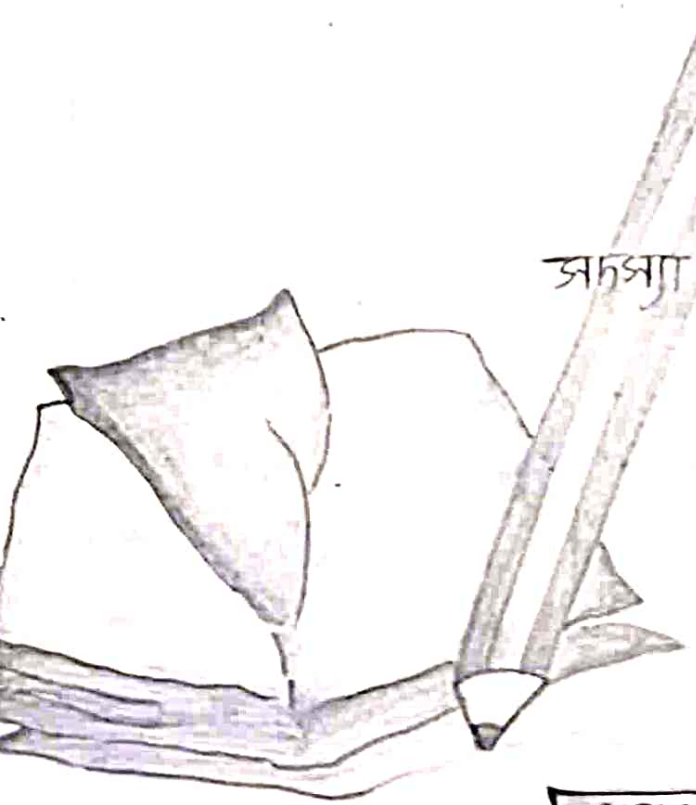
কৰ্কী, প্ৰিয়ংকা বৰঠকুৰ, পল্লৱী চেতিয়া

বীৰিনী গগৈ, নিতুমণি বড়া, বিতুমণি মাৰ্টে

কাকুমণি গগৈ, পিৎকি চৰেন,

জামিনা তথাচ্ছন ।

প্ৰকাশন : ০৫ - ০৯ - ২০১৯

অনুক্রমিক কালক স্লেক

শব্দ : ১-২৪

- * দ্ব্যর্থক গাঁবৰ্ণৰ জাৰ্হিনা অৰ্থাৎ শিৰ্হা
- * ব্ৰহ্মিষ্ণু চৰণৰ নতুন শিৰ্হা নীতি
- * value of the time never wait for anyone
- * মাৰী- জাৰ্হিনা নীতিৰ বিপ্লৱ অৱস্থানত
- * ব্ৰহ্মাৰ জিৱনৰ জাগৰ্হণৰ সন্মত
- * শ্ৰীমহাৰ্হাৰ্হা
- * জিৱনৰ প্ৰাচল (জোৰ জাৰ্হাৰ্হা)
- * নৱময় জাৰ্হা চাৰ্হাৰ্হা
- * অৱশ্যে, কু-সংকাৰ জাৰ্হা সন্মত : এক বিহংগম স্ৰষ্টি
- * গাঁবৰ্ণৰ প্ৰদূষণ জাৰ্হা ইয়াৰ নিৰ্হাৰ্হা
- * মহা জোৰৰ পানী
- * কুৰ্হা (জাৰ্হাৰ্হা বৰ্হা)

চিন্তন : ২৫-২৬

- * বৰ্হাৰ্হা সন্মত মাৰী শিৰ্হাৰ্হা প্ৰদূষণ

পল্লভু : ২৭-৩২

- * গাৰ্হা
- * চাৰ্হাৰ্হা

কাব্য কামন : ৩৩-৬৬

* জাৰ্জিন্স এধন স্বপ্নীন ছবি

* গথাস

* মিল্লমসাব ফাল্লিচ্ কল্লিচ্ - অন্য এক গাৰিচ্ছ

* গ্ৰোহৰতকৈ একাৰ তেল

* নাৰীৰ বিমান

* অন্তৰাৰ এতিয়া

* দুই দুই ছেন লগা আট মিঠা ওচুৰে

* যবঘন বিঘাদৰ অমুঠি

* স্ৰোতাল

* বৃক্ষকৰ সলোন

* হে মাৰদী বানী

* মিল্লমসাব

* মিল্লমসাব

* মা

* নাৰী

* আট সলোন

* মা দুৰ্গা

* শান্তনৰ জামা তেৰা পান

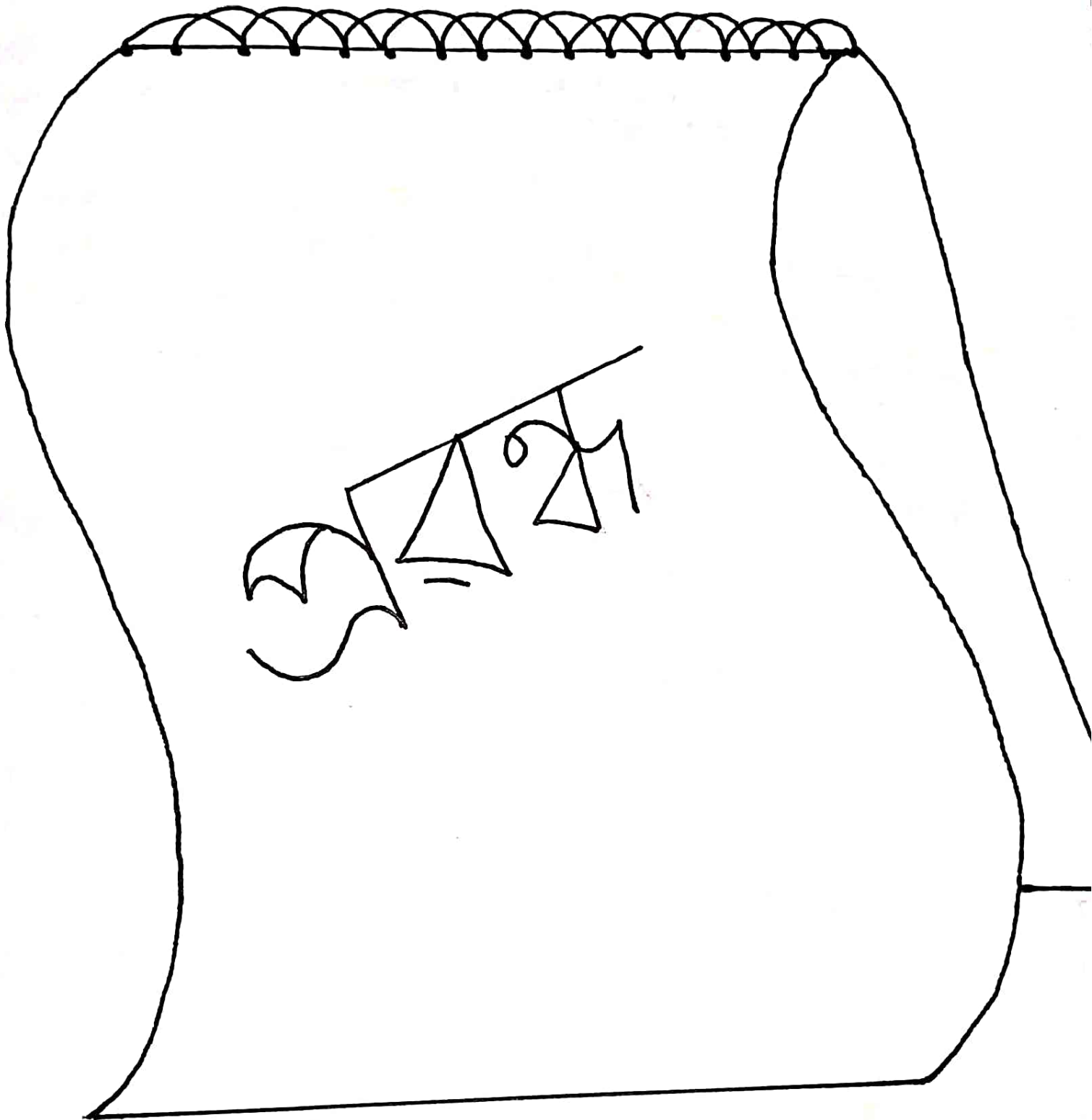
* বন্ধু

* জঁৰন

* মক

* জাৰ্জিন্স অমুঠি

* শান্তনৰ বৰ

সামাজিক পৰিৱৰ্তনৰ জটিল প্ৰকাৰে শিক্ষা

শিক্ষক বৰ্তমান সামাজিক পৰিৱৰ্তনৰ জটিল প্ৰকাৰে
বিবেচনা কৰা হয়। মানৱ সমাজৰ এই প্ৰধান বিশেষত্ব হৈছে
সদায় পৰিৱৰ্তনশীল আৰু বিকাশশীল। বিকাশৰ এই গতি
সকলো সময়তে অব্যাহত থাকে। উন্নতিৰ পৰা জৰিক উন্নতি
আৰু বিকাশৰ পৰা জৰিক বিকাশ সৰ্বন হোৱাটো জটিল
সকলোৱে অনুভৱ কৰে। সমাজৰ লগে পৰিৱৰ্তন আৰু বিকাশ
সৰ্বন হোৱাৰ সুল মূল হৈছে শিক্ষা। শিক্ষাৰ জৰিয়তে সামাজিক
পৰিৱৰ্তন আৰু বিকাশ সম্ভৱ নহয়।

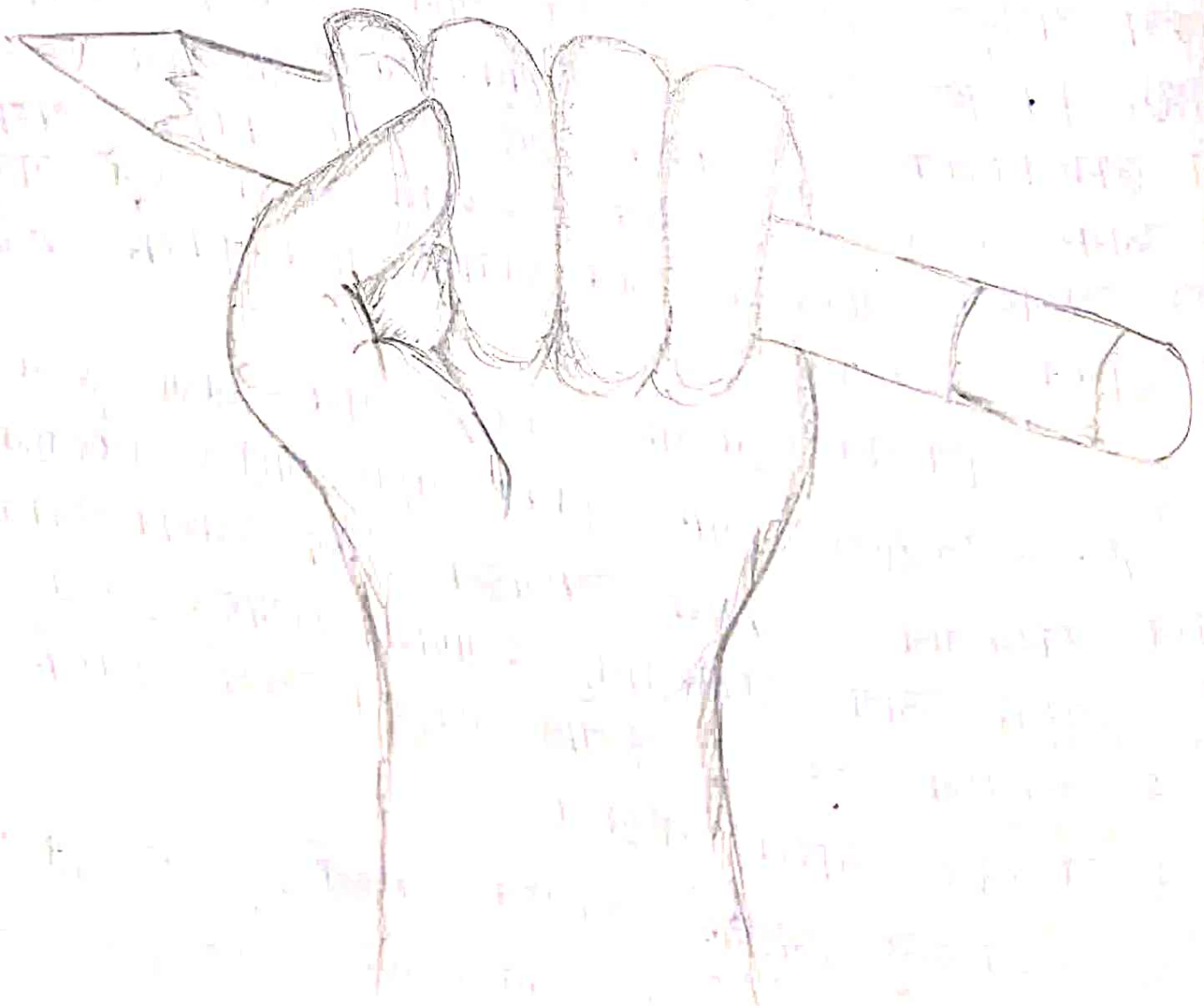
সামাজিক পৰিৱৰ্তনৰ প্ৰধান জটিল প্ৰকাৰে শিক্ষাৰ
প্ৰধান দুটা কাৰ্য আশা কৰাটো পৰে। প্ৰথমতে, শিক্ষাই আশা
সামাজিক কৰ্মশক্তি বা উৎপাদিকাৰী প্ৰকাৰে লাভ কৰা দেশ,
অভিভাৱিত সম্ভৱ উন্নতিৰ বাবে সম্ভৱতঃ সহায় কৰে।
দ্বিতীয়তে, শিক্ষাই সমাজৰ প্ৰতিভা আৰু সৃষ্টিশীল ক্ষমতা
থকা লোকসকলক উত্তীৰ্ণ কৰি সৃষ্টি কৰা বিকাশত সহায়
কৰে আৰু নতুন সৃষ্টি আৰু উদ্ভাৱন সম্ভৱ কৰি তোলে।
ফলত সমাজৰ পৰিৱৰ্তন আৰু বিকাশ সৰ্বন শিক্ষাই সমাজত
কৰি উলিয়াব পাৰে।

শিক্ষাৰ যোগেদি মানুহে ভাল - বেয়া, ভাল -
উন্নত, উন্নত - অনুন্নত জাতি বিচাৰ কৰিব পাৰে। সেইবাবে
জাতিৰ কোনবোৰ উপাধান সমাজৰ তথা আশাৰ উন্নতিৰ
বাবে প্ৰয়োজন আৰু কোনবোৰ উপাধান প্ৰয়োজন নহয় তাক
শিক্ষাই মানুহৰ মনত জগাই তোলে। অৰ্থাৎ শিক্ষাই
সমাজৰ কল্যাণ সৰ্বন কৰে।

শিক্ষাৰ যোগেদি মানুহৰ সৃজনাত্মক ক্ষমতাৰ বিকাশ
সৰ্বন হয়। শিক্ষাই সৃষ্টিশীল লোকসকলক অন্তৰ্গত প্ৰতিভা
বিকাশ সৰ্বন কৰি নতুন উদ্ভাৱন, উদ্ভাৱন আৰু উদ্ভাৱন

কাৰ্য সমৰ্থৰূপে কৰি তোলে। সমাজৰ মৰ্যসামৰণ লোক
 তাক প্ৰশংসা কৰি উল্লেখ কৰি সামাজিক জীৱন পৰিৱৰ্তন আৰু
 বিকাশ সাধন সুনিশ্চিত কৰি তোলে।
 শিক্ষাৰ অবিহনে যেন সমাজৰ উন্নতিৰ বিষয়ে
 কল্পনা কৰিব নোৱাৰি। যিহেতু শিক্ষা হৈছে প্ৰতিজন ব্যক্তিৰ
 যেন সমাজৰ মূল অঙ্গকাৰ। অৰ্থাৎ সমাজৰ বিকাশ
 আৰু পৰিৱৰ্তনৰ প্ৰধান অংশ হৈছে শিক্ষা।

পূজাৰ্হণ চৌত্ৰা
 স্নাতক ত্ৰৈময় স্বাৰ্থমিক

কেন্দ্রীয় চৰকাৰৰ নতুন শিক্ষানীতি

শ্ৰীমতী জয়ন্তী শৰ্মা

স্নাতক পঞ্চম শাল্লাসিক

বৰ্তমান যুগৰ্ণে অধুনিক আৰু অভিযোগিতৰ যুগ । সময় যিমানতৈ পৰিৱৰ্তনশীলভাৱে গতি কৰিছে পিনক সোনেদৰেই আমাৰ পৃথিৱীখনা বৰ্তমানৰ লগত আপ-মোৰাকৈ আগবাঢ়ি গৈছে । আমি সকলো জ্ঞাত যে, আমাৰ জীৱনৰ কাৰণে শিক্ষা কিমান প্ৰয়োজনীয় । শিক্ষক জীৱনৰ এক মাধ্যম যিহেৰে আমি বহু নতুন কৰ্মা জানিব পাৰো বা নেদেখা বস্তু চাবলৈ চকু কৰো । বৰ্তমান অভিযোগিতা মুখী যুগৰ লগত আপ-মোৰাৰ পৰাকৈ উচ্চ শিক্ষাৰে শিক্ষিত হ'বক বাঞ্ছা আমি এখন ভাল বিশ্ববিদ্যালয়ত নিজৰ নাম ভৰ্তি কৰাৰ প্ৰয়াস কৰো । বৰ্তমান শিক্ষা ব্যৱস্থা ইমান দ্রুত গতিত আগবাঢ়ি গৈছে যে আমি এই অভিযোগিতত প্ৰতিদিনে প্ৰতি মুহূৰ্ততে আমি পৰিছো । ইয়াৰ উৰ্ক উৎকৃষ্ট নমুনা দেখিবলৈ পাওঁ। সো সিদিনা নৰেন্দ্ৰ মোদীৰ নেতৃত্বাধীন চৰকাৰে উলিছা ২০১৯ বৰ্ষৰ নতুন শিক্ষা নীতিৰ জৰিয়তে ।

এই চৰকাৰখনে সমগ্ৰ দেশতে এক বিশেষ শিক্ষানীতি প্ৰবৰ্তনৰ পদক্ষেপ হাতত লয় । সেই মৰ্মে ডঃ কন্তুৰীকংগনৰ অধ্যক্ষতাত আমাৰ মানৱ সম্বল উন্নয়ন বিভাগৰ কেন্দ্ৰীয় মন্ত্ৰী বৃক্ৰমণ পোখৰিয়াল নিৰ্দেশকৰ হাতত কৰি দিয়ে নতুন অৰ্থবা স্বাত্ৰীয় শিক্ষানীতি ২০১৯ অৰ্ণন কৰে ।

নতুন শিক্ষানীতিত পূৰ্বৰ ২০+২ বৰ্ষৰ বিলুপ্তি ঘটাই প্ৰবৰ্তন কৰা হ'ব ৫+৩+৩+৪ শিক্ষাবৰ্ষ । উচ্চ মাধ্যমিকৰ উচ্চতৰ মাধ্যমিকৰ সৈতে একত্ৰিত কৰা হ'ব । নৱম শ্ৰেণীৰ পৰা দ্বাদশ শ্ৰেণীলৈ মুঠ ৮ টা শাল্লাসিক থাকিব । জৰুৰপূৰ্ণ কৰ্মাটো হ'ল যে, এই শিক্ষানীতিৰ জৰিয়তে শিক্ষাৰ অধিকাৰ আইন ২৮ বছৰলৈ বৃদ্ধি কৰা হৈছে । ইয়াৰ ওপৰিও পাঠ্যক্ৰমৰ অধিক হেৰোঁটা ৰোধ কৰাৰ লগতে শিক্ষাৰ্থীসকলৰ কলা, সংগীত, জোঁড়া, হস্তকলা, যোগ বিষয়ত বিকল্প ঘৰোৱাৰ উদ্দেশ্যেই এইসকল প্ৰশুৰ্য পাঠ্যক্ৰমত অন্তৰ্ভুক্ত কৰাৰ বাবেও বিশেষ পদক্ষেপ লোৱা হৈছে ।

উন্নয়নমূলক যে এই শিক্ষানীতি-মৌলিক-আব-বর্তমান-আধুনিক-পর্যায়-
 বরেন্দ্রা লাগাকিব। জুল পর্যায়ত-ওটা আশাত থাকিব। গেইকেইটা হ'ল -
 হিলা, ইংৰাজী আৰু আঞ্চলিক-ভাষা। শিক্ষক-অভিযন্তাৰ ক্ষেত্ৰত বিশেষ-
 কৰণ লোৱাৰ লগতে বি. এত দ্বিতী সকলো শিক্ষকৰ বাবে ন্যূনতম অৰ্জন
 মিলন গণ্য-কৰিছে এই শিক্ষা নীতিয়ে। এই শিক্ষানীতিয়ে U. G. এৰ
 "স্বাধাৰ-এককখন জাৰ্ভে-কমিছন" কাণে গঠন-কৰাৰ বাবে বিশেষ-
 গদক্ষ্য লৈছে। U. G. এ য়ে চি. বি. চি. এচ (CBCS) অৰ্থাৎ "Choice
 based credit system." গ্ৰহণ-কৰি লৈছে। য'ত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী নিৰ্বাচিত
 পাঠ্যসূচী স্বৰূপে নিজৰ পাঠ্যক্রম নিজৰ-মনৰ অনুসৰি-বাচি ল'ব পাৰে
 আৰু নিজৰ-মতে শিকিবও পাৰে। যাৰ দ্বাৰা তেওঁলোকে আগ্ৰহ-মৰা
 বিষয়বোৰ-ওপৰত খেলদৰে অন্নিয়ন-ল'ব পাৰে। CBCS ৰ দ্বাৰা গ্ৰেড
 ভিত্তিত ফলাফল-পোৱা যায়। এই প্ৰণালীটো যথা-কৰণৰ দ্বাৰা কৰা
 ধাৰ। U. G. এ য়ে এই CBCS প্ৰণালীটো আকোৱালি লোৱাৰ মূল উদ্দেশ্য
 হৈছে যাতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে দেশ-বিদেশৰ-ওচৰ শিক্ষাৰ-বিকাশৰ-লগে
 লগে আগুৱাই যাব পাৰে। ইয়াৰ দ্বাৰা এজন ছাত্ৰ বা এগৰাকী
 ছাত্ৰীৰ-যিকোনো শিক্ষাৰ্জ্জানলৈ-বহুত-সহজে গৈ-শিক্ষা গ্ৰহণ-কৰিব
 পাৰে লগতে তেওঁ অৰ্জন-কৰা যোগ্যতামন্বয়ে দুানান্তৰিত হৈ যায়।
 এই নতুন-শিক্ষানীতিখনে যাতে সমগ্ৰ দেশৰ জনসাধাৰণৰ-
 অংগল-স্বাৰিন কৰে আৰু শিক্ষাব্যৱস্থাক উন্নতৰ পৰা অতি উন্নত-পৰ্যায়লৈ
 নিব পাৰে ইয়াৰে মই আশা ৰাখিছো। যিহেতো প্ৰত্যেকটো বিষয়ৰ
 ইতিবাচক-আৰু নেতিবাচক-দুটা দিশ-থাকে। গেয়েহে-সকলো
 জনসাধাৰণে ইয়াৰ ইতিবাচক-দিশসমূহ গ্ৰহণ-কৰি এই নীতি-ওঁচতৰাৰ
 ফলপ্ৰসু হোৱাত-সহায়ৰ-হাত আগবঢ়ায়।

Value Of The Time Never Wait For Anyone

Time is very precious to all of us. We should know the value of time and respect the importance of time every single moment. We should not waste time at all till the end moment of our life.

Time is priceless to everyone. Time is free to all, however, no one can buy it or sell it. Time is the most valuable things on this Earth. Nothing can be compared with it. Once it goes, never comes back. It always runs in forward direction and not in backward direction. Everything in this world depends on time.

Time is more precious than money as money spent can be earned again. However once time spent can never be earned. There is common saying that "Time and tide wait for none." It is true as existence of life on earth. Time runs continuously without stoppage. It never waits for anyone. So, we should never spend our precious and priceless time without purpose and meaning at any stage of life. We should be very punctual according to the time and do our all work in time. We should learn that regularity and continuity. We always try to go with time side by side to get real success in life. There is saying

That if we ruins the time, it ruins us and our life. We should understand that value of time and go with it because time never stays for anyone.

Diskha Yesmin.
B.A 1st Semester.

* * * * *

General Knowledge

1. Who has been appointed as the new chairman of the Central Board of Indirect Taxes and Customs?

⇒ S. Ramesh

2. India's first-ever national police museum will be established in which city?

⇒ Delhi

3. Which country's women cricket team has clinched the Asia Cup Twenty-20 tournament 2018?

⇒ Bangladesh

নারী - আমি এতিয়াও কিয় অৱশ্যে

নারীয়ে বাক কিয় ইমান যন্তা ডুগিব লাগে ? আজিৰ এই বৈজ্ঞানিক শিক্ষিত
দিনটো কিয় নারীক ইমান যন্তা দিয়া হয় । নারী ইমানতৈ মূল্যহীন নু ?

এজনী নারী দেৱীৰ দৰু হয় । জন্ম দিয়া তাক দেউতাকক এৰি বহু আশাৰ
এজনী ছোৱালী আন এখন ধৰনে যায় । সৰ্ব্বমুখ তৰ্হৰ নিজৰ আগোন ধৰ বুনি
কয় । কিন্তু যৌতুক আমি নোৱাৰাৰ বাবে মাৰ্হা ধৰৰ শাৰু শত্ৰুৰবক সন্তুষ্ট কৰিব
নোৱাৰিলে তৰ্হক শান্তি প্ৰদান কৰা হয় নাৰ্হা ত্ৰুয়া কৰা হয় ।

আজিৰ দিনত এজনী ছোৱালী বাতি শ্বনে বাহিৰলৈ ওলাই যাব নোৱাৰে ।
ধৰৰ চাৰিবেৰৰ সাজত আবদ্ধ হৈ থাকিব লাগা হয় । তোকলশাৰ ওলাই ঘৰলৈ
শুয় হয় ছোৱালীক বৰ্বাত বিয়া হৈ যায় । আজিৰ সমাজখনত কোনো এজনী ছোৱালী
স্বাধীনভাৱে ওলাই যাব নোৱাৰে । বহুতো নারীক এজনী সাদি ত্ৰুয়া কৰা হয়,
শিশুৰ গৰা কিলোৰীলৈকে একংশ বৰ্হগৰীয়ে নিৰ্মমভাৱে ধ্বংস কৰে । কিয় হয়
এনেকুৱা ? আধুনিক এই শিক্ষণৰ যোগতো কিয় এজনী ছোৱালীয়ে শান্তিৰে থাকিব
নোৱাৰে । প্ৰতিটো সাজতে আমি শুয় ওৰ লৈ থাকিব লাগে ।

আমাৰ সমাজত আজিও বহুলোক অন্ধবিশ্বাসত আবদ্ধ হৈ আছে । নৰাবোৰক
এতিয়াও উচ্ছানত বখা হৈছে । এতিয়াও বহুলোক ছোৱালীক এজনীক যোছা বুনি
ভাৱে আৰু বহুত গৰ্হতে ত্ৰুয়া কৰি পেনায় । কিন্তু, তেঁওলোকে এবাৰ ওৰি চাই
নু সেই শিক্ষাকৈ কিয় , কি দোষৰ কাৰণে ত্ৰুয়া কৰিলে ? তৰ্হ এজনী ছোৱালী
হোৱাৰ বাবে তৰ্হৰ দোষ নেকি ? কিয় তেঁওলোকে নৰা ছোৱালী সমান বুনি
পাবিব নোৱাৰে ।

আমি যদি সকলোৱে নৰা ছোৱালীক সমান দৃষ্টিৰে চাও তেঁতে আমি

সকলোৰে সুন্দৰভাৱে দেখা পায়। কাৰণ এজনী ছোৱালীও এটা ল'ৰাকৈ কম
নহয়। সেয়ে মই যেো নাৰীক অলপ হলেও সম্মান কৰিবলৈ শিকিছোঁ। কাৰণ
নাৰী নহলে এই পৃথিৱীখনৰ কোনো মূল্য নাথাকিব। কাৰণ এজনী নাৰীয়েহে
এখন ঘৰক এটা মানুহৰ বগত গঢ়ি তোলে। সেয়েহে ৮০ সৰ্বপল্লী বাৰীকৃষ্ণণ
বৈছিল - "এজন ব্যক্তি শিক্ষিত হলে কেৱল সেই ব্যক্তিয়েই শিক্ষিত হয়,
কিন্তু এগৰাকী নাৰী শিক্ষিত হলে এখন সমাজ শিক্ষিত হয় ॥"

প্ৰিয়ামণি গগৈ
তৃতীয় খান্নামিক ।

বৈষ্ণৱ জীৱনৰ ত্ৰৈলোক্যপূৰ্ণ দ্বন্দ্ব -

- পৰী-কৰ্তব্যী -
পঞ্চম সান্নাধ্যিক -

জ্ঞানৰ জীৱনৰ আৰ্জৱতকৈ ত্ৰৈলোক্যপূৰ্ণ দ্বন্দ্ব হ'ল -
বৈষ্ণৱ কাল । কৰ্মৰ আশাত বৈষ্ণৱ কাল জ্ঞানৰ -
জীৱনৰ বসন্ত কাল । প্ৰকৃতিৰ বসন্তকালত গছে গছে নতুন
পাতেৰে সুষ্পাতিত হৈ পৰাৰ দৰে জ্ঞানৰ জীৱনৰো বৈষ্ণৱ
কালত আৰম্ভিক, মানসিক, দ্বৈতাত্মিক আৰু নৈতিক-দিশৰ
আৱেগৰ সৃষ্টি হয় । এই দ্বন্দ্বদ্বয়ৰো জীৱনৰ আৰম্ভ দ্বন্দ্ব
মূল পণ্য কৰা হয় । কিয়নো এই দ্বন্দ্বত ল'ৰাই বীৰ
ধাৰণ কৰিব লাগে আৰু ছোৱালী প্ৰথম প্ৰভুভক্তি হয় ।
জ্ঞান দ্বন্দ্বৰ বিৰুদ্ধে এই কালৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্য । এই -
দ্বন্দ্বত বিষ্ণৱ বিষ্ণৱাত্মিকতাই প্ৰাধান্য প্ৰদৰ্শিত।
পুৰুষ ধৰ্মীয়া, আনন্দময়ক সূক্ষ্মৰূপে পৰিপূৰ্ণ ; বদে পক্ষে -
পৰিপূৰ্ণ গোলাকৰ সৰ্বমূল্য মূল্য আৰু । বৈষ্ণৱ আৰম্ভ -
জীৱনটোক কৰ্মটীয়া মলা বলা মূল্য আৰু বিপক্ষভাৱে হোৱা
দেখা যায় ।

দ্বৈতীয় বৈষ্ণৱ কালৰ দ্বন্দ্ব-দ্বন্দ্ব পৰিপূৰ্ণৰ -
পৰিপূৰ্ণ বৈষ্ণৱ কালত দ্বন্দ্বীয়া হয় আৰম্ভিক, মানসিক
আৱেগিক, দ্বৈতাত্মিক, নৈতিক আদি স্নাত ক্ৰমেত আৰম্ভ -
পৰিপূৰ্ণ । এনে পৰিপূৰ্ণ প্ৰকৃতিৰ নিম্নমানুৱাৰ্তী আৰু
আনন্দময় মনো হৈয়াৰ তীব্ৰতা আৰু ব্যপকতা-শক্তি -

নীতি-নিষ্ঠ-আৰু-সংস্কৃতি-পৰামৰ্শ-সম্ভাষণ-লোকে-
 সৰ্ব্ব-প্ৰশংসা-বৰ্ষিত-নোহোৱে। সেয়েহে বিংশ শতাব্দী-
 ছোৱালী-টেনালি-হলে-উৎপাদন-আৰু-কৰ্ম-অৰম্ভ-
 কৈছে। এই-সময়ত-লাৰা-ছোৱালী-সুত-আৰু-বহু-
 স্ত্ৰী-বিকাশ-সাধন-হল। এই-সুত-পাতি-পাৰিষৰ্তন-
 সৰ্ব-নিম্মত-বৰ্ষিত-অনুভূত-পাৰিষৰ্ত-আৰু-
 উপযুক্ত-শিক্ষা-নিৰ্ভৰ-আৱশ্যক। সেয়েহে, বিংশ শতাব্দী-
 বিংশ শতাব্দী-কালক-প্ৰথম-পাৰিষৰ্তিত-নিৰ্ভৰ-
 সৰ্বমোজন-কৰি-জীৱন-বাবে-প্ৰমোজন-হোৱা-সকল-
 স্নান-শক্তি-স্বাস্থ্য-বা-শক্তি-প্ৰশিক্ষণ-মোপোৱা-
 বিৰুদ্ধ-জীৱন-লাগে। তদুপৰি-এই-বয়স-ছোৱালী-সম্ভাষণ-
 দায়িত্ব-আৰু-সম্ভাষণ-সচেতনতা-প্ৰ-প্ৰবল-হল-
 স্নান-ফলত-বিংশ শতাব্দী-বিংশ শতাব্দী-সম্ভাষণ-স্বাস্থ্য-
 আৰু-প্ৰশংসা-লাগে-বাবে-আপুৰি-হৈ-ওঁচোঁ। আনহাতে
 মৌৰন-বয়স-প্ৰমোজন-প্ৰশংসা-বা-পৰিষৰ্ত-
 আৰু-পাৰিষৰ্ত-আদি-প্ৰতিফল-হৈ-ওঁচিল-বিংশ শতাব্দী-
 বিংশ শতাব্দী-জীৱন-সম্ভাষণ-ওঁচিল-আৰু-ওঁচিল-হৈ-ওঁচোঁ।

বিংশ শতাব্দী-বয়স-আন-সকল-সম্ভাষণ-
 অপৰি-প্ৰশংসা, বিংশ শতাব্দী-বিংশ শতাব্দী-সম্ভাষণ-
 শাৰীৰিক, স্নান-শক্তি, আৱশ্যক-নিৰ্ভৰ-প্ৰশংসা-
 দেখা-হিলে, কেতিয়াবা-কেতিয়াবা-নিৰ্ভৰ-আৱশ্যক-
 সৰ্ব-বৰ্ষিত-নোহোৱা-ওঁচিল-নিৰ্ভৰ-হৈ-ওঁচোঁ।
 স্নান-শক্তি-বৰ্ষিত-প্ৰশংসা-ওঁচিল-হৈ-ওঁচোঁ।

কাম, শ্ৰেণী, মোহ, জ্ঞান, হিংসা আদিক দমন কৰিবলৈ যাঁওতে
বিভিন্ন ধৰণৰ সামাজিক কাৰ্যকলাপ যেনে : হস্তা, বঁহা, লুঠন
আদি কৰিবলৈ বুজাবোৰি লৈকে।

বিভিন্ন ধৰণৰ সমস্যাৰে পৰিপ্লাপ্ত হৈ থকা কৈলোৰ-কালৰ
যাৰ স্বাৰ্থমিক শিক্ষা তেতি শ্ৰুত্বগুণ । কিয়নো স্বাৰ্থমিক শিক্ষাৰ
জৰিয়তে এটা জাতিৰ লক্ষ্য আৰু আদৰ্শ টেনেকি কৰিব পাৰি ।
ঐক্য আৰু শিক্ষাৰ বাবে গঠিত হোৱা আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা
আয়োগে (১৯৯৫) স্বাৰ্থমিক শিক্ষাক জীৱনৰ আনি কেহুৰি
খুলি আঁহিত কৰিছে, য'ত জীৱিত জীৱনৰ তেতি লাগতিয়াল
সমস্যা সমূহ আহৰণ কৰিব পাৰে আৰু যোগ্যতা আঁকি
অনুসৰি নিজস্ব পথেদি জীৱনৰ বাটে আগবাঢ়ি যাব পাৰে ।
কিয়নো শিক্ষা হৈছে সমাজে সাৰ্বজনীনৰ এক টেনেকি
আঁহিমা ।

স্বাৰ্থমিক শিক্ষা প্ৰদেহে সংগঠিত হোৱা আৱশ্যক সি
শিক্ষা ব্যৱস্থা কৈলোৰ কৈলোৰীৰ আৰবীক, মানসিক, আৰুগিক
সামাজিক, নৈতিক আদি সকলো দিশতে টেকস্ব সাৰ্বন
কৰাৰ নিৰ্দেশনা দি গণতান্ত্ৰিক অৱধাৰাকো প্ৰৱৰ্তিত কৰি দেশ
খু-লাগৰিক হিচাপে তেঁওলোকক গঢ় দি উল্লিৰ পৰা ধায় ।

ধাৰ্মিক শিক্ষাৰ অলপ গৰাৰ লগে লগে যাতে খুবকসকলে
 সমাজৰ নেতৃত্ব দি গাৰে । তাৰ বাবেই কিশোৰ কালছোৱাত
 উৎসুক শিক্ষা দিব লাগে । যিহেতু এখন দেশৰ সকলো জাতি
 আকাংক্ষা আৰু উন্নতি কিশোৰ কিশোৰীসকলৰ ওপৰত
 নিৰ্ভৰ কৰে । সেয়ে কিশোৰ-কিশোৰীক ব্যক্তিগত বিকাশৰ শিক্ষা
 দি কিশোৰ কালছোৱাত একক উদ্দেশ্য সফল কৰাৰ ওপৰত
 চেষ্টা কৰিলেহে প্ৰকৃত শিক্ষাৰ উদ্দেশ্যত টেনীত হৈ গৰা
 যায় ॥

গ্ৰীনহাউচ প্ৰক্ৰিয়া

শ্ৰী-পাৰ্ণা শৰ্মা

ৱাতৰ তৃতীয় শ্ৰাভাৰ্থিকা

সূৰ্যক প্ৰদৰ্শিত কৰোঁতে পৃথিৱীৰ অক্ষত বস্তুতলৈ লগত কৰা
কোন আৰু বস্তুপৰ পৰিৱৰ্তনৰ প্ৰক্ৰিয়া পৃথিৱীৰ উষ্ণতাৰ নিৰ্বেশনে।
ইয়াৰ ফলত পৃথিৱী পৃষ্ঠত অক্সিজেন বহুভাৱে হিমশূণ্য হৈছিল। তাৰ
পাছত আৰম্ভ হৈছিল ২০,০০০ বৰ্ষৰ পৰা ২৫,০০০ বৰ্ষজোৰা এক উষ্ণশূণ্য। এই
উষ্ণ শূণ্যক 'গ্ৰীনহাউচ শূণ্য' বুলিও কোৱা হয়। গণনামতে পৃথিৱী এক উষ্ণ
শূণ্যৰ আন্তিম অৱস্থাত বসবাস কৰিছিল। বিজ্ঞানীসকলৰ মতে পৃথিৱীৰ বৰ্তমানৰ
যি গোলকীয় উষ্ণতা বৃদ্ধি হৈছে, ই কেৱল প্ৰাকৃতিক উষ্ণতাৰ বাবে হোৱা
নাই, বৰঞ্চ মানৱ সন্ততিৰ বিকাশৰ লগে লগে হোৱা মানুহৰ কৰ্মৰ ফলতহে
হৈছে।

১৮২৪ চনতে জোছেফ ফৰিয়াৰ নামৰ বিজ্ঞানীজনে গ্ৰীনহাউচ প্ৰক্ৰিয়া প্ৰথমে
উল্লেখ কৰিছিল। গ্ৰীনহাউচ প্ৰক্ৰিয়াৰ বাবেই পৃথিৱীত এক সূক্ষ্ম উষ্ণতা
বিৰাজ কৰে। গ্ৰীনহাউচ গেছসমূহ বায়ুমণ্ডলত লগত হ'লে পৃথিৱীখন জীৱ
বসবাসৰ উপযোগী হৈ নামাকিলহেঁতেন। কিন্তু কালক্ৰমে মানুহৰ কাৰ্যকলাপৰ
ফলত বায়ুমণ্ডলত গ্ৰীনহাউচৰ গেছসমূহৰ অত্যধিক মাত্ৰাত বৃদ্ধি হোৱাৰ্তে
উষ্ণতাৰ কাৰণ হৈ পৰিছে।

পৃথিৱীৰ প্ৰতিটো অঞ্চলত প্ৰধানত গ্ৰীনহাউচ গেছসমূহ হ'ল - পানীৰ বাষ্প,
কাৰ্বন-ডাই-অক্সাইড, মিথেন আৰু অ'জোন গেছ। বৰফৰ মাজত অহাতিখনতে
আবদ্ধ হৈ পৰা বায়ুৰ বুৰুৰণি অধ্যয়ন কৰি জনা যায় যে পৃথিৱীৰ বায়ুমণ্ডলত
এই গেছসমূহৰ পৰিমাণ পৃথিৱীৰ ইতিহাসৰ যিকোনো সময়তকৈ যোৱা ৬,৫০,০০০
বৰ্ষত বৃদ্ধি পাইছে। মানুহে যোৱা বিশ বৰ্ষত জীৱাশ্ম ইন্ধন জ্বলাই
বায়ুমণ্ডলত কাৰ্বন-ডাই-অক্সাইডৰ পৰিমাণ তিনি চতুৰ্থাংশ বৃদ্ধি কৰিছে। মানুহে
যোৱা বিশ বৰ্ষত জীৱাশ্ম ইন্ধন জ্বলাই বায়ুমণ্ডলত কাৰ্বন-ডাই-অক্সাইডৰ
পৰিমাণ ৩৮-৩৯ লক্ষাংশ। ব্যাপক পশুপালন লগতে ক্ৰমাগত উষ্ণতা বৃদ্ধিৰ
বাৰে চাইবেৰিয়াৰ আৰ্টি মিহলি বৰফ 'প্লামাট্ৰ' ৰ বিপ্লৱৰ পৰা নিৰ্গত হোৱা

মিথেন গেছৰ পৰিমাণ বায়ুমণ্ডলত বৃদ্ধি পাবিমাণে- বৃদ্ধি পাইছে।
 বায়ুমণ্ডলত বৃদ্ধি পোৱা প্ৰটিনহাৰ্ডছ গেছ বৃদ্ধিৰ লগে- লগে- পৃথিৱী পৃষ্ঠ
 তথা বায়ুমণ্ডল উত্তপ্ত হয় আৰু ফলস্বৰূপে- স্নেহক অক্ষলৰ যৰফ পালে। বৰফ
 গলাৰ লগে- লগে- তাৰ ঠাই লয়- হুল আৰু জলপৃষ্ঠই। বৰফতকৈ পানী আৰু-
 মাৰ্ছিয়ে অধিক শক্তি শোষণ- কৰে। এনে শক্তিৰ শোষণেও উষ্ণতা বৃদ্ধিত
 সহায়- কৰে।

মৌৰিকীৰণৰ পৰিণামৰ- স্নানসলনিয়ো গোলকীয়- উষ্ণতা বৃদ্ধিত- সহায়
 কৰে। মৌৰ- সক্রিয়তাই 'ওটো' ফিয়েৰ- অক্ষল উত্তপ্ত- কৰে। আন্তঃপৃষ্ঠিৰি- উদ্‌পৃষ্ঠিৰিও
 বায়ুমণ্ডলৰ উষ্ণতা বৃদ্ধিত অধিহা যোগায়। উচ্চপৰি- বিদ্যুৎ উৎপাদন- কেন্দ্ৰত-
 হোৱা জীৱশক্তি ইন্ধনৰ- দহন, পাৰ্জী- স্নৰ্ভৰ ইন্ধনত- দহনৰ- পৰা উৎপন্ন হোৱা
 বায়ুত কাৰ্বন- ডাই- অক্সাইডৰ পৰিমাণ- বঢ়ায়।

মানৱসৃষ্ট আন আন প্ৰটিনহাৰ্ডছ গেছসমূহ হ'ল নাইট্ৰছ অক্সাইড, CFC-
 ৰ যৌগসমূহ। CFC- সমূহৰ- বাদে পানীৰ- বাষ্প, কাৰ্বন- ডাই- অক্সাইড, মিথেন
 উৰ্জন আকৃতিকভাৱে বায়ুমণ্ডলত- পোৱা যায় আৰু বায়ুমণ্ডলৰ প্ৰায়- ১% আকৃতিক
 ভাৱে পোৱা প্ৰটিনহাৰ্ডছ গেছে সূৰ্যৰ- পৰা অতিবেঙুনীয়া- বন্ধিত শোষণ- কৰি অৱলোৰ
 তাপ- বন্ধিত বিকীৰণ- কৰে আৰু জীৱজগতৰ- অনুকূল- উষ্ণতা বৰ্জন- স্বাধে।

প্ৰটিনহাৰ্ডছ প্ৰক্ৰিয়া এক স্বাভাৱিক- পৰিঘটনা। কিন্তু- মানুহৰ- বৰ্ষকলাপৰ
 বাবে প্ৰটিনহাৰ্ডছ গেছসমূহৰ- পৰিমাণ- বাঢ়ি গৈ- গোলকীয়- উষ্ণতাৰ- বৃদ্ধি- কৰিছে।
 উই- সমস্যা সমাধানৰ- বাবে নিৰ্গত প্ৰটিনহাৰ্ডছ গেছৰ- পৰিমাণ- নিয়ন্ত্ৰণ- কৰিব
 লাগিব। এয়া- সম্ভৱ- হ'ব- যদিহে- দক্ষ- দহন- ব্যৱস্থা- থকা- প্ৰযুক্তিৰ- উদ্ভাৱন
 কৰে। শক্তি উৎপাদনৰ- বাবে- শৌৰ্শক্তি, বায়ুশক্তি- আদি- ব্যৱহাৰ- কৰিব- লাগিব
 গছ- পচনি- স্ফংন- ৰোধ- কৰি- ব্যাপক- বনানীকৰণৰ- ব্যৱস্থা- ল'ব- লাগিব। কিয়নো
 উদ্ভিদ- বহুপ্ৰতি- কাৰ্বন- শোষণ- কৰে।

মানৱসৃষ্টাৰি- বাবে- বসবাসৰ- মূল- মাথোঁ- উই- পৃথিৱীখন। পৃথিৱীৰ
 ওপৰতে- আমি- সকলো- নিৰ্ভৰশীল। গতিকে- পৃথিৱীখন- সৰ্বতন- ৰক্ষা
 আমাৰ- সকলোৰে- কৰ্তব্য-।

জীৱনৰ দুৰ্বাচল (সোৱা আঙুৰাঁঠা)

ভূমতী বৰগোঁহাৰ
তৃতীয় সাপ্তাহিক

ইমান দিনে সোৱা বুকুৰ সাজত নিশাক শুই আছিল
আশাৰ নিম্নতা। কিন্তু আঁঠি ইটাও সাব পাৰ্ছ হোক সোৱাৰি গলে
চকুৰ পানীৰে নিতুলে তিমাহ বিলীন কৰি দিলো বৃক্ষিত স্মৃতিবোৰ
সাজত সোৱাও কাব লোৱাৰাকৈ কটাৰ্ছছিলো মই সেই আশাও
সমস্যাৰ। কিন্তু কিবা এটা প্লেয়াৰৰ আশাও মই তাইব
বুকুৰ সাজত থুকি থুকি সোমাইছিলো কিন্তু তাই হোক
ক্ৰটিমাও নিৰাশ কৰা নাছিল কাৰণ তাইও বৃক্ষিত স্মৃতিবোৰৰ সৈতে
এদিন স্মেলিৰ লগা হৈছিল।

তাই হোক কলে জীৱনটোক নতুনকৈ জাল পাবলৈ
শিকুচন, ইমাতাই পাবি তই জনাবিল সুখ। আশাৰ সঁচি হে
চোন জীৱনৰ দলিচাখনত গঢ়ালি স্মেলিৰ পূৰ্ণ হ'ব স্মৰকৰ
বীজৰে। আশাৰ বাবে সদায় সোৱাৰোৰে দিঠক হৈ অপেক্ষা কৰে।

জীৱনটো আনেকুৱাই তা' কাৰোমক ইয়াই কাৰোবাক
কলোৱাই চন সোৱাৰে সোৱাই হোলে সোৱাৰাৰ দুখত, পাৰ্ছ হেৰুৱাব
উমত স্মৰকৰণে জীৱনটোত কেৱল মুঁচু দি মাৰি, চাবি এদিন
সমল হ'ব।

কিন্তু .....

সোৱা ইদমখন এখন বোৱতী লৈ এৰি আশা স্মৃতিবোৰ
তাৰেই এটি সঁচি। এই সঁচিৰ লগত মই সদায় বসলি আশা
বৃক্ষিত স্মৃতিবোৰৰ লগত কমা পাতি। এখনম জীৱনত আঁঠি আশে
ছবিবোৰ। ইদম নামৰ বোৱতী লৈ এখন ইমতা হৈ আছে আৰু যেন
শাকিব ইমতা স্নাত্ত নকম ক্ৰটিমাও স্মৃতিবোৰ বোমকন কৰি.....

নব অঙ্কন আৰু চৰ্চিমেল ছোভিয়া

বাজশী লেখক
তৃতীয় সাময়িক

নিম্ন পৰিচিত পৰিৱৰ্তিত এই সমাজক এক সোণাথুক আৰু
 সুখিব ওপহালে আনিবলৈ অশোভন সুখ বিৱৰ্তনকাৰী ন চিন্তাৰ,
 এই ক্ষেত্ৰত আমাৰ সাজুত প্ৰৱৰ্ত্তন পোলাৰা সৰ্বাত্মক প্ৰস্তুতপূৰ্ণ দিশ
 হৈছে চৰ্চিমেল ছোভিয়া। দিনৰ দিনটো চৰ্চিমেল ছোভিয়াত অব্যাহত
 পৰৱৰ্ত্তো হুমতা আশ্ৰয় হৈ পৰিছিল বহুতৰ বাবেই তেতিয়া হুমতা
 প্ৰনিবলৈ পোৱা গৈছিল অতিশ্ৰেয়কৰ গালি কিন্তু সেই গালিৰ হুমতা
 মুক্তিও নহয় নহয়। স'বাইলত দিনটো সোচকু হোৱাটো নপা কৰি
 সন্মত অতিবাহিত কৰাটো নিচা হৈ পৰিছিল বহুতৰ বাবে। কিন্তু
 ইয়াৰ সাজুত প্ৰৱৰ্ত্তন পোলাইছে হুমতা বহুতো খেঁচা চিন্তাবাৰাই,
 বৰ্ত্তমান সন্মতৰ সুৰ অঙ্কন বহু আগবঢ়া সন্মত হুমতা বৰি দি
 পোৱাৰে তেওঁলোকক। বৰ্ত্তমান সন্মত সন্মতকৈ হুমতা সকলো
 আগবঢ়া সন্মত গল্প, প্ৰবন্ধ, কবিতা, কবি সাহিত্যিকৰ বচনা
 এইসমূহ প্ৰকাশিত হৈছে সোচকু, হোৱাটো নপা আদিসমূহ সন্মত
 এইসমূহে আকৰ্ষিত কৰিছে সুৰঅঙ্কনক এইসমূহৰ লগত সন্মত
 ক্ষেত্ৰত সা-পতি ৰাখি সকলোত চলি থকা ৰাজনৈতিক, সামাজিক
 অৰ্থনৈতিক আদি সকলো দিশৰ প্ৰবৰ্ত্তন কৰাত সন্মত হৈছে
 এই সামাজিক সন্মতসমূহ হোৱাটো নপা, সোচকুত আঁৰলৈ পোৱা
 ত্ৰিভুজ'ত এতিয়া প্ৰবৰ গাঁৱে হুমেত এই সন্মতৰ ভৱিষ্যত সৃষ্টি হৈ
 একাক প্ৰবৰ। সকলো বিষয়ৰ ইতিবাক্য লেখিকাৰ দিশ আছে
 কি সন্মতিকাৰে তাৰ ব্যৱহাৰ হৈছে হুমতা সন্মত আমাৰ কাৰণে
 প্ৰস্তুতপূৰ্ণ বিষয়। নব অঙ্কনই কেৱল সন্মত কৰোঁৱাৰ আছিল
 হিগাপে পোৱা নাই এই সন্মতসমূহক। ইয়াৰ ব্যৱহাৰ হৈছে জ্ঞান
 আশ্ৰয় আছিল হিগাপে সাহিত্য চৰ্চাৰ আছিল আশ্ৰয়ালী সোণাথুক
 সন্মত হিগাপে বিশ্ব-৮০ শতাংশকৈ অৰ্থিক লোকক প্ৰবৰ দি

এই- চিহ্নেই মিত্রমিত্র- স্নেহেই- বিশ্বম্ভর- হেঁটা- ভাস
হেঁটা বেমা গুণ- মাঝে- আমাৰ- গুণবত্ৰই- নিৰ্ভৰ- কৰে-
আমি কোনটো বাচি- লভঁ .

x

যদি- দুমি বৃত্ত- হোৱা- বৈজ্ঞানিক আশা
অপ- নকৰিবা- কাৰণ- FAIL হানে
Fixed Attempt In Learning
END হানে সকলো স্নেহ নহম
কাৰণ- END হানে
Effort Never Dies

যদি- দুমি কোনো স্নেহ- উত্তৰ-
No গোৱা-
তেও- অন্ত- ব্যক্তিগত- NO হানে
Next Opportunity

A.P.J Abdul Kalam

ଅଂଢ଼ ଲୋକସ-ବାଣୀ

ଆତ୍ମୋନ୍ମାଦ-ଜୀବନ ବିକାଶ-
ଅସିଦ୍ଧତା-ପୂର୍ଣ୍ଣାବସ୍ଥା-ଏତିହାସ-
ଜ୍ଞାନୀ-ହେ-ଆର୍ତ୍ତେ, ଆତ୍ମୋନ୍ମାଦ-
ହିକ୍ମା ଅନୁସାଧୀ-ଆତ୍ମୋନ୍ମାଦ-
ଜୀବନ ବାହିନୀ-ନିମଗ୍ନ-॥

-ଜିତୁ ନାମ-

ଲୋକସ-ଗୋମ ଧରାଟା
ସୁଦ୍ଧିଗମନ-କାମ, କିନ୍ତୁ-ନିଜ-
ନିନ୍ଦା-କରାଟା-ତାତ୍ତ୍ୱିକ-
ସୁଦ୍ଧିଗମନ-କାମ ॥

-ଅହାତ୍ମା ମାତ୍ରୀ-

କ୍ଷୁଧାତ-ଜ୍ଞାନୁହକ-ଧର୍ମସ-କଥା-
କୋରା-ବା-ନୂର୍ତ୍ତନ କାଳ-
ପଠୋରାଟା ହିଲ ତୃତ୍ୱିକ-
ଅପମାନ କଥା ॥

-ସ୍ୱାମୀ-ସିଦ୍ଧକାମଳ

অন্ধবিশ্বাস, কুসংস্কার আৰু সমাজ :

এক বিহংগম সূচী

প্ৰাচীন কালৰে পৰা পৃথিৱীৰ বিভিন্ন সমাজত কম বেছি পৰিমাণে অন্ধবিশ্বাস প্ৰচলিত হৈ আছে। অন্ধবিশ্বাসৰ জন্ম হয় জ্ঞানহীন একোটা সামাজিক গোষ্ঠীৰ মাজত, মানুহৰ মনৰ মাজত। ঐশ্বৰিক শক্তি বিশ্বাস, দেৱশক্তিৰ প্ৰতি ভয়, অন্যান্য কিছুমান কথাত ভয় আদিয়েই অন্ধবিশ্বাসৰ জন্ম দিয়ে। লোমন বঁটা বিজয়ী পদাৰ্থ বিজয়ী সি কুশ্বৰ মতে, "অন্ধবিশ্বাস হৈছে অতীৰ কিছুমান জ্ঞান, কিন্তু এই জ্ঞান মুক্তিপ্ৰস্তুত আৰু পৰীক্ষাভিত্তিক নহয়।"

প্ৰাচীন কালত মানুহে যেতিয়া পৃথিৱীৰ মহাজাগতিক ঘটনাৰ কাৰণ কৰণৰ উদ্দেশ্য আৰু বহুসংখ্যক উদ্ঘাটন কৰিব পৰা নাছিল, তেতিয়া নানা কল্পনা কৰিছিল আৰু তাকে বিশ্বাস কৰি অন্ধবিশ্বাসৰ জন্ম দিছিল। কিন্তু এতিয়া একেই ক্ষেত্ৰত মানুহে পৃথিৱীৰ মহাজাগতিক ঘটনাৰ ব্যাখ্যা দিব পৰা হৈছে, শুদ্ধ অশুদ্ধ, জ্ঞান বিয়া, বিচাৰ কৰিব পৰা হৈছে। তদুপৰি দেখা গৈছে যে সমগ্ৰটো ভূ-প্ৰান্তৰ পৰিষ্কাৰ পঞ্জিকা হোৱা, আৰু গাঁৱসীৰ কাষ চপা এতিয়াও প্ৰচলিত হৈ আছে। যিবিলাক মানুহৰ মন দুৰ্বল কৰে আৰু ইয়াৰ সুযোগ হৈ এগাম লোক মানুহক ঠগাই আহিছে।

কুসংস্কাৰ হৈছে মানুহৰ অজ্ঞতা। অজ্ঞতাৰ বাবেই মানুহে কিছুমান কাম কৰে যিবোৰ বিজ্ঞানৰ পৰিপন্থী। বৰ্তমান সমাজত আমাৰ সমাজত কম বেছি পৰিমাণে চলি থকা অন্ধবিশ্বাস, কুসংস্কাৰ যেনে : বান্যবিহাং, ডহীশুৰী আদি। এইসমূহে সমাজত এক ভয়ংকৰ সমস্যাৰ সূচী কৰিছে।

বৰ্তমান আমাৰ সমাজত অন্ধবিশ্বাস আৰু কুসংস্কাৰে যিঅগি লৈছে অন্ধবিশ্বাসত আছে বিভিন্ন জাপক শ্ৰেণীসমূহ। এইসমূহ ঐতিহাসিকভাৱে

১০
দেয় হয়। এই কামৰ দ্বায়িত্ব লৈল কাপন তথা বড়ৰ অনুগত বুদ্ধি
তথা পুৰণিত শ্ৰেণীয়ে। তেঁওলোকে প্ৰকৃত মতক ঢাকি বাখি সামাজিক
আৰু গৰিষ্ঠৰ বিকৃতি সাধন কৰি বাহ্যিক বিপ্লৱ কৰিবলৈ কিছুমান
মন্তনদো তেঁওৰ সৃষ্টি কৰাৰ ফলত অন্ধবিশ্বাস আৰু কুসংস্কাৰৰ সৃষ্টি
বাহ্যিক মূল্যমা আদায়ৰ বাবেই সৃষ্টি হৈল "বড়কে হৈস্বৰ প্ৰদত্ত গুণৰ
আঁকৰী বোমা অন্ধবিশ্বাস।"

আধুনিক ভাৰতৰ মুঠ জনসংখ্যাৰ অতকবা বোছি আগেই গাঁৱত বসবাস কৰে।
তাৰো কিছুসংখ্যক গিছৰা, দুৰ্গম, য'ত আদিত খোৱাপানী, বিজুলী সংযোগ
শ্ৰাস্ত্ৰ সেৱা আদি সুব্যৱস্থা নথকা অঞ্চলৰ লোক। চৰকাৰে প্ৰাম্য অৰ্থনীতি
আৰ্হন কানুনৰ সহায়ত এই সমূহত বিভিন্ন আঁচনি কাৰ্যকৰী কৰিছে যদিও
বৰ্তমান সময়টো এই অঞ্চলসমূহক অন্ধবিশ্বাসৰ পৰা মুক্ত কৰিব পৰা নাই।

পৰম্পৰাগতভাৱে চলি অহা অন্ধবিশ্বাস আৰু কুসংস্কাৰে পৰিসুৰ্ণ
ভাৰতীয় সমাজলৈ নৈবিশ্ব কাৰ্য্যকৰ সাঞ্চাত্ৰ ধ্যান বাঁৰণা, শিক্ষা আৰু
সমাজ ব্যৱস্থাই গৰিষ্ঠন আনিবলৈ সক্ষম হৈল। নৱজাগৰণৰ প্ৰথম সূচনা
হয় বংগদেশত আৰু সমগ্ৰ ভাৰতত হৈয়াৰ প্ৰসাৰ ঘটে। বাজা বামমুহন
বায়, হৈস্বৰ ছে বিদ্যাগাৰ, খামী বিবেকানন্দ আদিয়ে অন্ধবিশ্বাস আৰু
কুসংস্কাৰৰ বিৰুদ্ধে যুঁজ দিছিল আৰু আৰ্য সমাজ, প্ৰাৰ্থনা সমাজ,
বামকৃষ্ণ মিছন আদি অনুষ্ঠান প্ৰতিষ্ঠা কৰিছিল। সাঞ্চাত্ৰ শিক্ষা, হৈস্বৰ
সীমান নৱজাগৰণ, সংস্কাৰ আন্দোলন, ছপশাল, প্ৰযুক্তি বিদ্যাৰ উদ্ভাৱন
আদিয়ে সমাজ ব্যৱস্থালৈ গৰিষ্ঠন আনিছে। যাৰ ফলস্বৰূপে যুক্তিবাদী ওৰেণ
ধৰ্মনিৰপেক্ষতা, জাতিভেদপ্ৰথা দুৰীকৰণ, বিধবা বিবাহ প্ৰচলন, নাৰী শিক্ষাৰ
সম্প্ৰসাৰণ আদিয়ে বিকাশ লাভ কৰিয়ে।

পৰৱৰ্তীয়া অশ্ববিশ্বাস আৰু কুসংস্কাৰবিলাক নিৰ্মূল কৰিবলৈ হ'লে জ্ঞান
পৰ্যায়ৰ পৰাই সমাজতাত্ত্বিক আৰু নৃতাত্ত্বিক বিক্ৰমণ আগবঢ়াই হ'ব আৰু জগতক
শ্ৰেষ্ঠৰ ব্যাখ্যা আৰু বৈজ্ঞানিক সত্যৰ ব্যাখ্যা আগবঢ়াৰ লাগিব। পৰিৱৰ্তনশীল
সমাজত প্ৰচলিত ৰীতি-নীতি, আচাৰ ব্যৱহাৰ, বিশ্বাস আদিবোৰ সমন্বয়
সোঁতত সন্নিবি কৰিব লাগিব। এই পৰিৱৰ্তন ব্যক্তিৰ মনৰ পৰিৱৰ্তনৰ
আগেই সম্ভৱ হ'ব। সেয়েহে পৰিৱৰ্তিত সমাজত জেৰিয়াতৰ স্কুল দৰীদাৰ
আদিৰ শিশুসকলক আশি সৰুৰে পৰাই যুক্তিবাদী, চিন্তাশীল তথা এটা
মুকলি মনৰ আৰ্হিকৰী হ'ব পৰাকৈ প্ৰস্তুত কৰিব লাগিব আৰু সমন্বয়
ভেদভেদৰ চিন্তাবাদৰ পৰিৱৰ্তন আশাৰ সমাজৰ পৰা অশ্ববিশ্বাস আৰু
কুসংস্কাৰ নিৰ্মূল কৰিব পাৰি। এই অশ্ববিশ্বাস আৰু কুসংস্কাৰ নাশীয়া
কৰিব পাৰিলেহে বৰ্তমান জ্ঞানৰ সত্যতা প্ৰগতিৰ দিশত আগবাঢ়িব পাৰিব।

পল্লীৱা দত্ত

তৃতীয় শাৰ্মাখিক।

~ অংশ - লোবধ বাগী - ~

কালোবাষ নবা কষ্টে লাই- লৌপ
নগাঁবিব, অন্ত বাধক প্রতিষ্ঠে কষ্টেই-
এটা নতুন এটা শিক্ষা দি ঘাঘ।

অন্য
অংশ লোবধ
বাগী

এটা কল্লুৰ বাগী, দিঠো
বাগীয়ে জালোমাৰ দেৱৰৰ ষং সন্মাই-
দিব ॥

— জেন কালোবাগী

জামাৰ দেৱনৰ্তে যোগো-
ব্যক্তিগেই ঠিঅ বা জল্পে হৈ নাহে,
জামাৰ বুৰখাৰ জাৰ জল্পবোৰেহে
খালুক- ঠিঅ বা জল্পে বিচাণে গো
বৰে ॥

অন্য
অংশ লোবধ
বাগী

পৰিবেশ প্ৰদূষণ আৰু ইয়াৰ নিয়ন্ত্ৰণ

বৰ্তমান মানৱ সমাজেৰে এটা ওয়াবহ সমস্যা হৈছে পৰিবেশ প্ৰদূষণ। বিভিন্ন কাৰণত বৰ্তমান মানৱ সমাজত পৰিবেশ প্ৰদূষণৰ মাত্ৰা দিনে দিনে বৃদ্ধি হৈ গৈছে। যাৰ পৰিণতিস্বৰূপে মানৱ দেহত বিভিন্ন ধৰণৰ বিষাক্ত বীজাণু সোমোৱাৰ লগতে জীৱ জন্তু আদিৰো যথেষ্ট ক্ষতি সাধন হৈছে।

বৰ্তমানৰ সমাজত আধুনিক বিজ্ঞানিক পদ্ধতিৰে উদ্যোগীকৰণ, নগৰীকৰণ, পৰিবহণ ব্যৱস্থা, আধুনিক কৃষি পদ্ধতি আদি আৰু সামাজিক উন্নয়নৰ কাৰণে বৃদ্ধি পোৱাৰ লগে লগে প্ৰদূষণৰ মাত্ৰা বৃদ্ধি পাব ধৰিছে। উদ্যোগীকৰণৰ মাত্ৰা বৃদ্ধি পোৱাৰ ফলত বায়ুমাধ্যমত যথেষ্ট বিষাক্ত গেছ এৰি দিছে। তাৰ ফলত চাৰিওফালৰ পৰিবেশ বিষাক্ত আৰু গৰম হৈ পৰিছে।

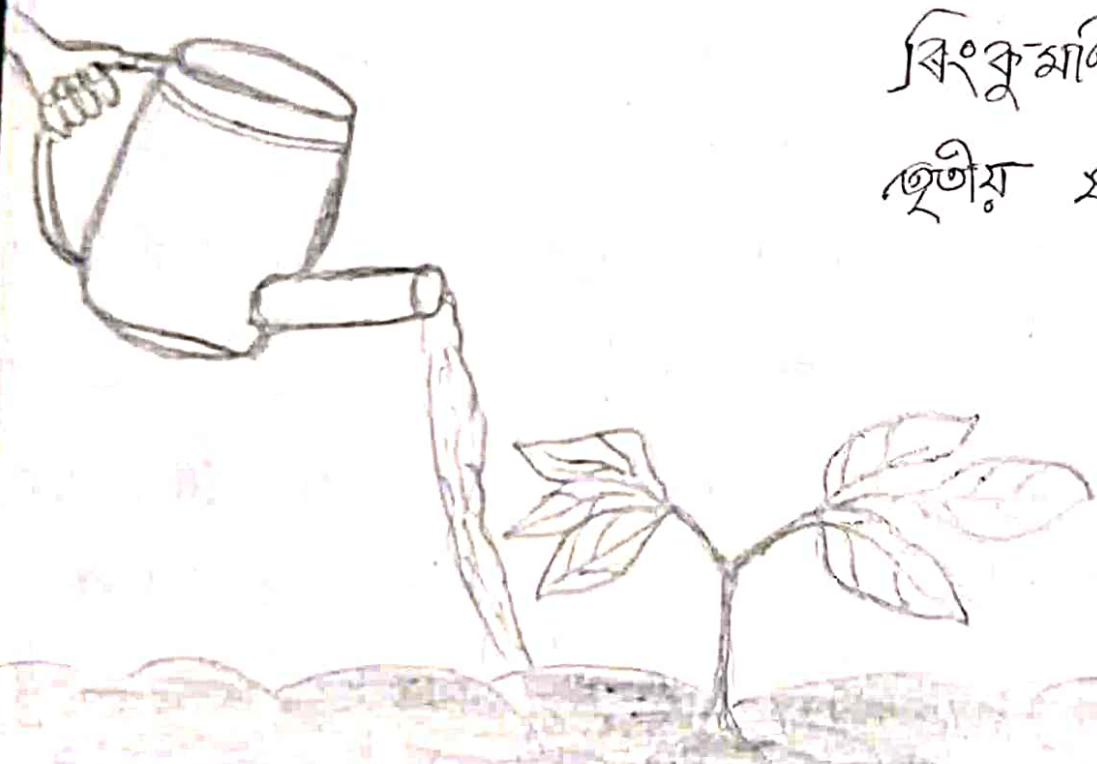
দ্রুতগতিত বৃদ্ধি হোৱা ফল কাৰাখানাৰ পৰা নিগত হোৱা দূষিত বায়ুৰ ফলত প্ৰদূষণৰ সৃষ্টি হৈছে। যাৰ ফলত মানুহৰ দেহৰ যথেষ্ট ক্ষতিসাধন হৈছে। লগতে জীৱ জন্তুৰ মৃত্যু হোৱাত দেখিবলৈ পোৱা গৈছে।

পৰিবেশত প্ৰদূষণৰ মাত্ৰা বৃদ্ধি পোৱাৰ আন এটা কাৰণ হৈছে— জনসংখ্যা বৃদ্ধি। যাৰ ফলত বৰ্তিত জনসংখ্যাক খাদ্য যোগান ধৰিবৰ বাবে সুপ্ৰজনন বিদ্যাৰ জৰিয়তে সৃষ্টি কৰা আৰ্থিক উৎপাদনক্ষম বীজ, ৰাসায়নিক পদাৰ্থ আৰু কীটনাশক দ্ৰব্যৰ মহাধাতু ক্ষয়ৰ উৎপাদন প্ৰদূষণৰে বৃদ্ধি কৰা হৈছে যদিও এই সাৰ আৰু কীটনাশক দ্ৰব্যই পৰিবেশৰ প্ৰদূৰ ক্ষতিসাধন কৰিছে।

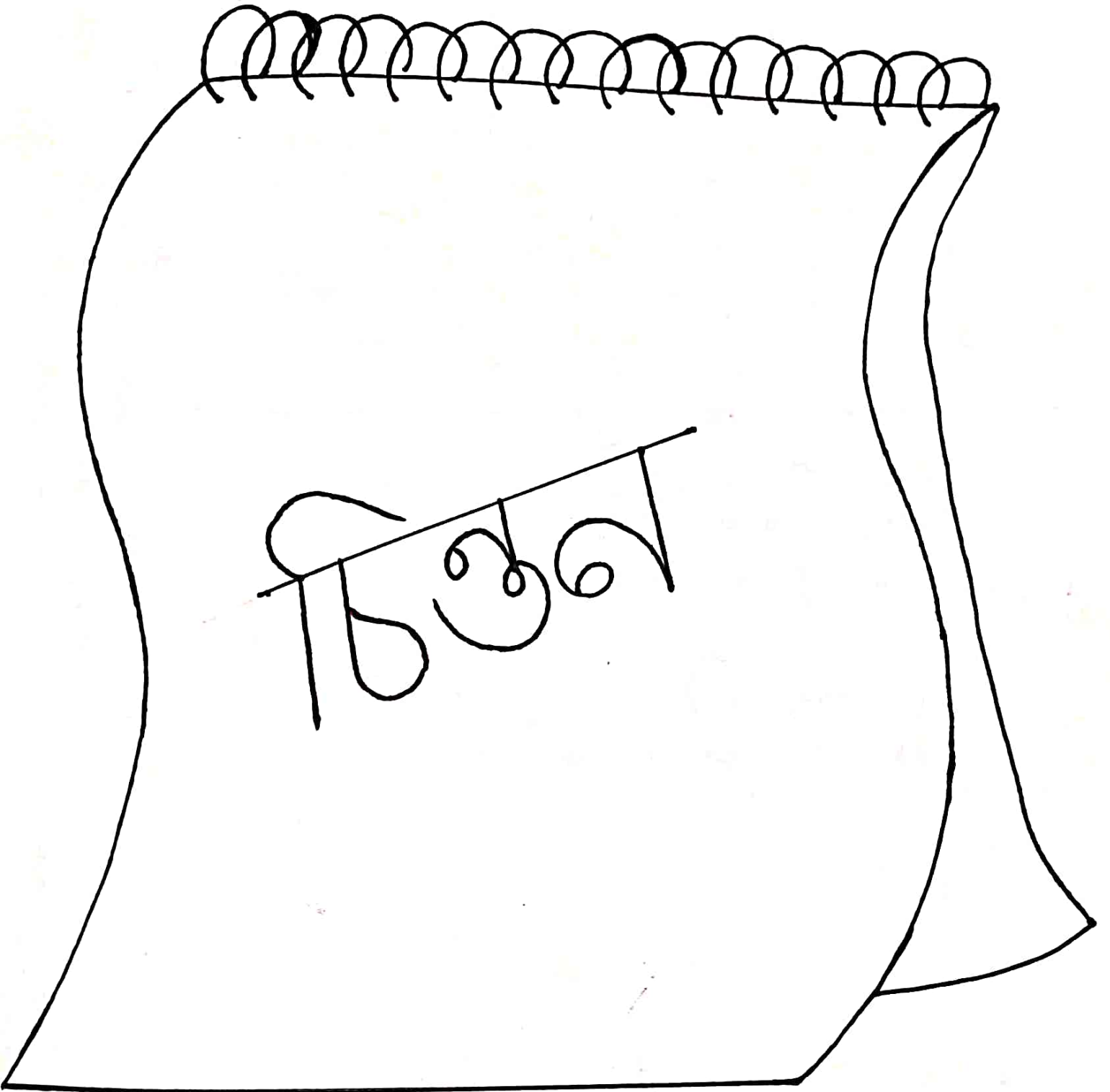
নদীবাৰুৰোৰেও পৰিবেশ প্ৰদূষণত যথেষ্ট প্ৰভাৱ পেলাইছে। নদীৰ পানীত

বিভিন্ন সেবা গৰা আৱৰ্জনা সেৱাৰাৰ ফলত সেই ঠাইত বেয়া গন্ধই
গৰিবেশ বিনষ্ট কৰিছে ।

পাতিকে গৰিবেশত প্ৰদূষণৰ কাৰক যদিও বহুতো আছে তাৰ দুৰ্গন্ধ
নিয়ন্ত্ৰণৰ জোয়া নথকা নেহয় । গৰিবেশ প্ৰদূষণ নিয়ন্ত্ৰণ কৰিবলৈ
উদ্ভোগত প্ৰতিবেদন ৫ দুই তাৰিখে বিশ্ব গৰিবেশ দিবস পালন কৰা
হয় । গছ-গছনি সংহাৰ বা ঙ্গেস নকৰি অৰণ্য সৃষ্টি কৰিব লাগিব,
এন জনবসতিস্থল অত্ৰত উদ্ভোগ, কৰ্ম-কাৰখানা আদিৰ সৃষ্টি কৰিব
লাগিব কাৰণ এইবোৰৰ গৰা নিগৰ্ত হোৱা হোছে মানুহৰ দেহলৈ
বেয়াৰ বীজাণু কঢ়িয়াই আনিব পাৰে ।

বিকু-জাৰি কলিত
তৃতীয় ষাট্মাধিক ।

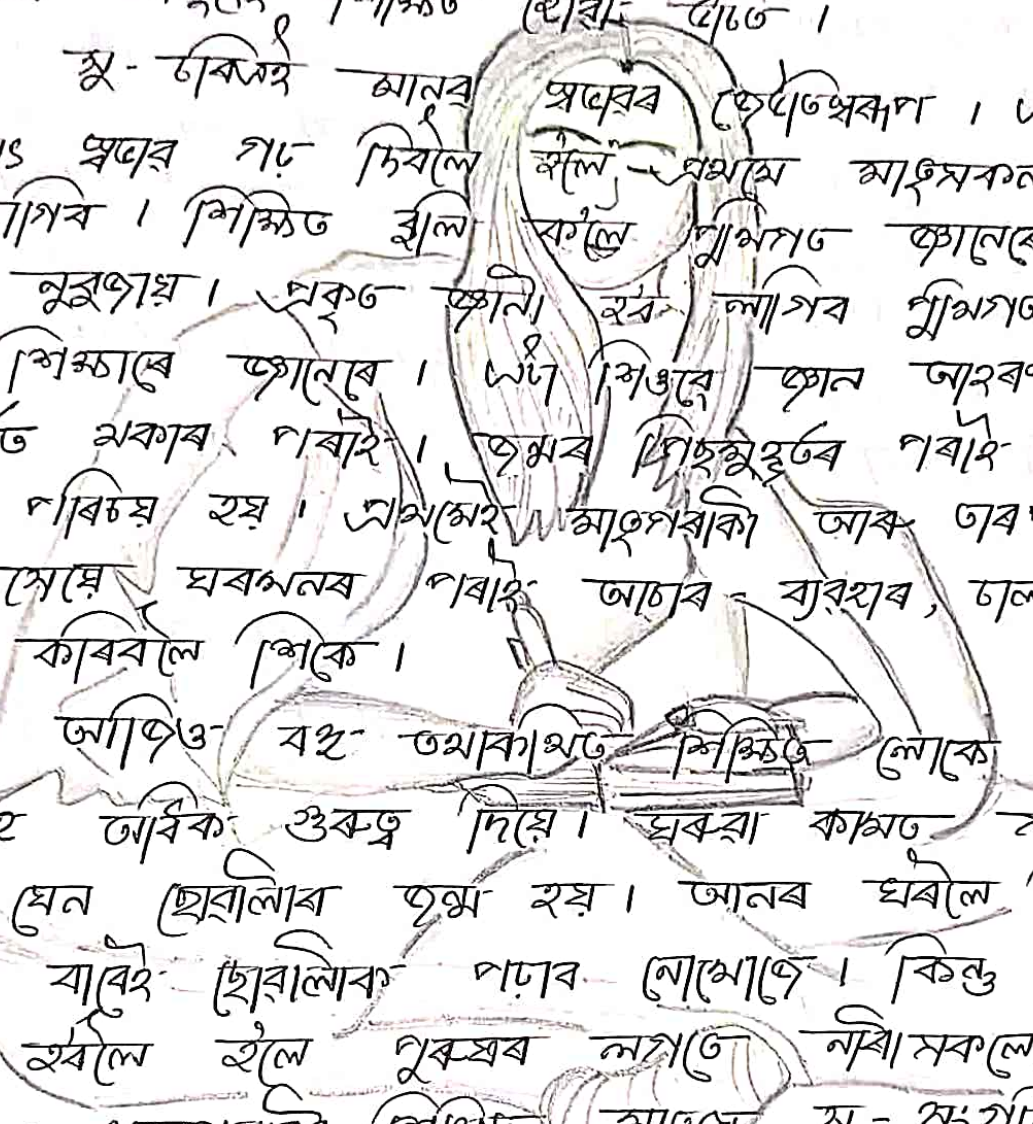
ମୁକ୍ତ

বর্তমান সমাজে নারী শিক্ষার প্রয়োজনীয়তা

সময় গতিলৈ। এই গতিলৈতৰ সমাজেই সীমাবদ্ধ মানৱ জীৱন আৰু বৰ্তমানৰ সমাজ। যিহেতু এখন সমাজ মানুহৰ দ্বাৰাই গঠন হয়। সেয়েহাৰে সমাজখনৰ উন্নতিৰ বাবে যিকোনো মানুহেই শিক্ষিত হোৱা উচিত।

সু-চৰিত্ৰ মানৱ প্ৰাণৰ কেৱলপ্ৰকাশ। এই সুচৰিত্ৰ তথা সৰ্ব প্ৰাণৰ গঢ় দিবলৈ মনো-প্ৰাণে স্নাতককাল শিক্ষিত হ'ব লাগিব। শিক্ষিত বুলি বোলে পুথিগত জ্ঞানে জ্ঞানী হোৱাটো বুজায়। একে জ্ঞানী হ'ব লাগিব পুথিগত বিদ্যাৰ লগতে নৈতিক শিক্ষাৰে জ্ঞানেৰ। এই শিক্ষাৰে জ্ঞান আহৰণ কৰে স্নাতকৰ্তে মৰাৰ পাৰাই। জন্মৰ প্ৰাৰম্ভিকৰ পৰাই বৰ্হিভাগৰ লগতে পৰিচয় হয়। প্ৰথমেই স্নাতকৰিকা আৰু তাৰপাছতই ঘৰখনক পায়। সেয়ে ঘৰখনৰ পাৰাই আচৰ - ব্যৱহাৰ, চল - চলন সকলো আয়ত্ত কৰিবলৈ শিকে।

আজিও বহু তথাকাৰীত শিক্ষিত লোকে ছোৱালীটোকে ল'ৰাকহে আঁৰিক গুৰুত্ব দিয়ে। ঘৰৰা কামত সহায় কৰিবৰ বাবেই ঘেন ছোৱালীৰ জন্ম হয়। আনৰ ঘৰলৈ বিয়া দিব লাগিব বাবেই ছোৱালীক পঢ়াব নোহোৱে। কিন্তু এখন সমাজৰ উন্নতি হ'বলৈ হলে পুৰুষৰ লগতে নৰীসকলো শিক্ষিত হ'ব লাগিব। একোপৰিকা শিক্ষিত সমাজেই সু-সংগঠিতভাৱে নিজৰ কৰ্মদক্ষতা, সামাজিক দায়বদ্ধতা আৰু সামাজিক আৰু ৰাজনৈতিক উৎপত্ত আৰু মাতেনতাৰ প্ৰমাণ দি নৰীৰ প্ৰতি মৰা হেয়তাৰ গুচাব পাৰে। কিন্তু বহু নৰী উচ্চ শিক্ষিত হেও প্ৰকৃত শিক্ষাৰে উপযুক্ত নহয়। আধুনিকতাৰ প্ৰভাৱত ঘেন প্ৰভাৱশ্ৰিত হৈ পৰে। নিজৰ সমাজেই সকলো ওহু, অন্যৰ কৰ্মা জানি ল'ব নিবিচাৰে।

তথাপিও অতিও বর্তমান সমাজত এতিয়াও নৰী

অকৰ্মবিশ্বাস, বাল্যবিবাহ, কু-সংস্কাৰৰ পৰা মুক্ত হ'ব পৰা নাই
কিন্তু, এগৰাকী নৰী পোখুঙা শিক্ষাৰে শিক্ষিত হ'লে নিতম
পৰিয়ালটোক উন্নীতৰ পৰা মুক্ত কৰিব পাৰে। চাকৰি নৰ্মাৰ
এখন ঘৰ সুপথেৰে পৰিচালনা কৰিব পাৰে। জানহাও, শিওকো
মানৱ সমস্যাচৰণ গঢ়ত মুখ্য ভূমিকা লয় আত্মকালেই।
সেয়েহে শিওক অল্প কামত গঢ় দিয়াত আত্ম সকলৰ লগিব
বৈধ আৰু নিতম লাগত। কাৰণ ঘিকোনো কামতে সমস্যা
লাও কৰিবলে হ'লে নিয়মানুৰ্ভৰ্তা আৰু সময়ৰ সদ্ব্যৱহাৰ
অকামত্ৰে প্ৰয়োজন। উন্নীতক দিশত শিওক আগুৱাই নিয়াত
আত্মকাল শিক্ষিত হোৱাটো অত্যন্ত প্ৰয়োজন। সেয়েহে বৰ্তমান
সমাজত নৰী শিক্ষা অতিকৈ প্ৰয়োজন।

দীক্ষা ঘেটমিন ।
প্লাওক প্ৰথম শাস্তাসিকা

ମାତା
ଶୁଣ

পাগলী

“জাতি গল, জাতি গল।” পাশ দোকানৰ ওচৰত বৈ চিপাৰ্টে
স্থিতি মকা দৈমল্য হুঁলি, কাণত ফুলি পিন্ধা ল'ৰা কেইগৈ
কিৰিলিয়াই হুঁলি।

— “জাতিলা জান।”

“জাতি তোমাক বৰ বৈয়া লগিছে।”

অল্লিাল শক কিছুমান মাটি মাটি ল'ৰাবোৰে তাইক
আঙুৰি বঁধিল।

অল্লিাল আগতে হোকানি এজনে তাইলৈ দিলিয়াই দিয়া
বিক্ৰমৰ মৰ পোকলে তাই বুকুত সোকাৰ সৰ্বটি ললে জাৰ
ঘাটে জাছিল তাতে বৈ গল চলিবলৈকে নিঃশব্দে।

এই সময়ত নিহুত আঁঠৰ গল আৰু তাই লাহে-
লাহে জাতি কালী মালিৰ ব দেৱাল এখনত আঁঠু বঁধিল
আৰু লেটেৰা অপৰিপাটি হুঁলিগৈ তাই আঁঠুনিৰে ফণিয়াব
বঁধিল।

এ'ৰা তাইয়ে হ'ল লক্ষী। কিন্তু সকলোৰে পৰিচিত
'লক্ষী পাগলী' নামেৰে। তাৰা হুঁলি, লেটেৰা ফটা কাণোৰ
শিকা, তাই এজনী পাগলী।

সকলেই ঘাটে মাৰো পুৰা তাইক জোয়াপেকহুঁটে লৈ
গৈছিল নিজৰ ঘৰলৈ আৰু এদিন তাইক অনাথ জাগ্ৰহত
এৰি থৈ গল।

এদিন . . . সিদিনা তাই অনাথ জাগ্ৰহমনৰ
মালিকৰ পুতেকৰ বিকৃত কাহনাক বাৰা দিবলৈ তাৰ স্মৃতি
চোঙলে চৰ দিছিল, সেইদিনা বাটি তাইক কেইবাটাও মানুহে

২৮) গুৰুলা - গুৰুলকৈ গিটি, এই কালী কালিৰ কাষত
গৈ গৈছিল।

সেই দিনাৰ পাৰা গৈ কালী কালিৰ কাষত
হল। যেতিয়া মাঠো গৈ অপ্যকৃষ্ণ বিষ্কাৰ দিছে।
কাণোৰ শিকি য়েক গুচাবৰ বাবে আশ্বৰ সম্বন্ধন কৰি
পালে পাপলী। আল কাণোৰ শিকি তৰ্কিমিত সুখ শিকি
অহোৰোৰ তৰ্কি পাপলী বুলিয়ে আৰুটি দিলে। দুইও
পালে আবেদন কৰি নিচৰ বিগত মাটি অন্যতকৈ
পাপলী হোৱাই আল।

আবেদন !! এই সম্বন্ধত আলো আবেদন কৰি
আহু? যেদিন গৈ আবেদন কৰাৰ বাবেই আদি ইয়াত...
আৰুকে ইহি এটিল গৈ -

"হাঃ, হাঃ হাঃ, আবেদন কেনোবাই কৰোনে?"
সাত্ৰাৰে কাণত অৰ্ধইল গুচি কৰ্মা পাটি ধোৱা, কু
কাণোৰ শিকি, গৈৰ সম্বন্ধনৰ ছোৱালীফনীয়ে গৈলৈ বিৰজি
ছোণাকে গৈ গল।

কিন্তু ... গৈ ইহিয়ে থাকিল।
গৈৰ সম্বন্ধন, সাত্ৰাৰ সিদাৰৰ ছোৱালত এওৰ-
আমৰে লিখা জিহিল - "বৈদ বণ্ড, বৈদ পাণ্ড।"

- জীৱন্তী চান্দা
স্নাতক স্নেহময় স্নান্ধিক

চাৰি প্ৰহৰ

শ্ৰী বাল্লভগি- গঠে

স্বাতক- প্ৰথম স্বান্নামিক-

চাৰিজন- চক্ৰ চিনাকী- স্বেচন- বেচন- আফিচ- চাকৰিয়াল ব্যক্তি এদিন-
কামৰ- পৰা আহোতে- পলম হ'ল- আৰু চাৰি- প্ৰথম স্বাতক- চাৰিজন- চাকৰিয়ালৰ
বাট হেৰাল- । চাৰিজন- চাকৰিয়ালৰ- এজন- ব্ৰাহ্মণ, এজন- দৰ্জী, এজন- চিত্ৰকৰ-
আৰু- এজন- কুমাৰ- । বাতি- বন্ধপৰ- হ'ল- অৱশেষত- ব্যক্তি- কেইজন-ে- সেই-বাতি
হাবিতে- কৰ্ত্তে-ৰা-ৰ- চিন্তা- কৰিলে- । সিহঁত- জন্ম- জন্ম- আদি- কেইজন- একে-লগে-
শুভ- নোৱাৰে- গাৰি- চাৰিজন-ৰ- স্বাতক- এটা- এটা- প্ৰহৰ- প্ৰহৰ- দিবলৈ-
নিৰ্দ্ধাৰ- কৰিলে- । প্ৰথমতে- পৰিল- কুমাৰ- পাল- আৰু- বাৰী- এক-লগে- বিলাক-
শুৱলৈ- গ'ল- । কুমাৰে- জাবিলে- নিৰ্দ্ধাৰ- বাতি- অকলে- অকলে- ইমান- সময়-
অকালে- মাটি- কি-বা- এটা- নিৰ্মাণ- কাৰ্য- । সেই- জাৰি- মাটি- দুম-
এটা- হোৱা-ই- সুন্দৰ- এটা- নাৰী- মূৰ্তি- মাটি- আৰু- ঠিক- অলপ- সময়-
পাছতে- কুমাৰ- প্ৰহৰ- শেষ- হ'ল- । কুমাৰ- শুৱলৈ- গ'ল- আৰু- চিত্ৰকৰ-
প্ৰহৰ- পৰিল- । চিত্ৰকৰে- জাবিলে- ইমান- দৰ্জী- বাতি- ইমান- সময়- কি- কথা-
যায়- । ইফালে- সিফালে- চাই- দেখিলে- ইমান- ধনীয়া- ইমান- সুন্দৰ- নাৰী- মূৰ্তি- ।
চিত্ৰকৰে- জাবিলে- ইয়াক- সুন্দৰ-কৈ- বঃ- দি- দি- দি- কৰি- তোলা- হওক- আৰু-
সেই-মতে- চিত্ৰকৰে- বঃ- দি- মূৰ্তি-ও- সুন্দৰ- কৰি- হুৱিলে, ঠিক- পাছতে-
চিত্ৰকৰ- প্ৰহৰ- শেষ- হ'ল- । চিত্ৰকৰ- শুৱলৈ- গ'ল- আৰু- দৰ্জী-
প্ৰহৰ- পৰিল- । দৰ্জীয়ে- জাবিলে- ইমান- নিৰ্দ্ধাৰ- বাতি- ইমান- সময়- কি- কথা- যায়- ।
হৰ্ষতে- দেখিলে- ইমান- সুন্দৰ- নাৰী- মূৰ্তি- বঃ- কপে- ধনীয়া- হৈ- আছে- । কিন্তু-
কাপোৰ- শিন্দোৱা- হোৱা- নাই- । লাজতে- তেওঁ- ইমান- ধনীয়া- ছোৱালীজনিক- কাপোৰকে-
শিন্দোৱা- দিওঁ- বুলি- কাপোৰ- চিন্তাই- শিন্দোৱা- দিলে- । দেখিলে- এনে- লাগিল-
যেন- অৰ্থ-ৰ- সোণো- পৰিছে- । কিছু-সময়- চাই- ষ্টুডে- দৰ্জী- প্ৰহৰ- শেষ-
হ'ল- । এই-বাৰ- স্বাতক- প্ৰহৰ- । স্বাতক- জাবিলে- মোৰ- শেষ- প্ৰহৰ- তাতে-
ইমান- দৰ্জী- বাতি- ইমান- সময়- কি- কথা- যায়- । এই- কেইজন- ব্যক্তিয়ে- কি-
কৰি- ইমান- সময়- কটালে- বুলি- ষ্টুডে- দেখিলে- এজনী- দি- দি- ছোৱালী-ৰ-

সৃষ্টি আর্দ্র- কেইজনে নিজৰ- জীৱনৰে মাটিৰ- খুঁটিটো সুলভ- কৰি-ছিল
 ময়ো তাত কিবা কৰিব পাৰোনি বুলি অস্বস্তি দেয়া পালে সকলো আছে
 কেৱল জীৱন্ত- নহয় গভিকে ময়ে জীৱনটোকে দিও বুলি তপ- জপ কৰি নৰীৰ-
 খুঁটিটো জীৱন্ত- কৰি ছিলিলে । অৱশেষত- চাৰি প্ৰেৰণ শেষ হ'ল । আৰ্দ্ৰ-
 -কেইজনে দেখিলে টেঙেলকৰ- পৰমত- খুঁটি হোৱা সৃষ্টিটোৱে জীৱন্ত মণ- লৈ
 জেৱনী দিপলীপ- ছোৱালীত- পৰিণত হ'ল । ছোৱালীজনীৰ- মণ লাভপ্ৰত্য
 আৰ্দ্ৰকেইজন ব্যক্তি মুগ্ধ- হৈ আৰ্দ্ৰ- কেইজনে ছোৱালীজনীক- বিয়া- কৰিবলৈ
 বিচাৰিলে । কুমাৰে কয় ময়েই পাতিছিলো । চিকৰে কয় ময়েই খুন্দৰ-
 কৰিছিলো । দৰ্জীয়ে কয় ময়েই কাপোৰ- চিনোই কৰি লাভ্য কাণৰ পৰা
 যচালো । ব্ৰাহ্মণে কয় ময়েই ডুং জৱহাৰ পৰা জীৱন্ত- কৰিলো । অৱশেষত
 কোনেও কাকো এবাৰ নোৱাৰি বিচাৰকৰ- ডুৰ- পালেগৈ । বিচাৰকে বিচাৰ-
 কৰি দিলে যে প্ৰথমতেই কুমাৰে ছোৱালীজনীক- বিয়া কৰাব নোৱাৰিব ।
 কুমাৰে ক'লে কিয় ? কাৰণ কুমাৰে ছোৱালীজনীক- পাতিছে বা জন্ম দিছে
 গভিকে কুমাৰে ছোৱালীজনীৰ বাপেক- , গভিকে- বাপেকে- জীয়েকৰ- বিয়া কৰাব
 নোৱাৰিব । দ্বিতীয়তে দৰ্জীয়ে ছোৱালীজনীক- বিয়া কৰাব নোৱাৰিব । দৰ্জীয়ে
 সুলভিলে কিয় ? কাৰণ দৰ্জীয়ে ছোৱালীজনীক- কাপোৰ- পিন্ধাই- দিছে গভিকে
 ছোৱালীজনী দৰ্জীৰ- এনিয়েক- কিয়নো এনিয়েকৰ লাভ্য অপমান- কৰায়েকে-
 মহিৰ নোৱাৰে, গভিকে কৰায়েকে এনিয়েকৰ- বিয়া কৰাব নোৱাৰে । তৃতীয়তে
 ব্ৰাহ্মণে- মিহেত্ৰ ছোৱালীজনীক- জীৱন দান- দিছে গভিকে- ব্ৰাহ্মণ- ভগবান-
 আৰু তেওঁ তাইৰ পূজনীয়- গভিকে- প্ৰেৰণানে শুকুৰ- কিয়া কৰাব নোৱাৰে ।
 বাকী থাকিলে- চিত্ৰকৰ- । বিচাৰকে- কলে বেহাল মাত্ৰ চিত্ৰকৰেই ছোৱালী-
 -জনীক- বিয়া কৰিব পাৰিব কিয়নো তেওঁহে তাইক- সুনীয়া দেপাতো বিচাৰিছিল ।
 অৰ্থাৎ যিয়ে- সুনীয়া দেখে- তেবেই স্বামী হোৱাৰ যোগ্য- । পত্নীক-
 যিমানেই জানৰ চকুৰে- কেয়া নেদেখক- কিয়- স্বামীৰ বাবে পত্নী ব্ৰদায়েই
 সুনীয়া ৰূপতী ছোৱালী ।

পিতৃয়ে কেৱল এটা সন্তানহে- (মাত্ৰ পিন্ধে) সৃষ্টি কৰিব পাৰে

.... বন্ধুত্ব - ফোনা স্বাৰ্ভ - জড়িত - হৈ - নামাঙ্ক - মত -
 স্বাৰ্ভ - মাৰ্কে - সৈহিন্যা - বন্ধুত্ব - ইবহি - লোৱাৰে ; বন্ধুত্ব - পাটু -
 সোনা সৰুজ, যিকন্তু - সৈহি - বন্ধুত্ব - আৰ্জীৱন জীমুহি -
 বন্ধুত্ব - কঠিন , যিকন্তু - তাপ - মোৱা - বন্ধুত্ব - পুনৰ -
 চন ধৰি - উচিব - নাৰে ; মদিহে - বন্ধুত্ব - সঁচা - অন্তৰৰ -
 স্নেহ - বন্ধুত্ব - জানো - সৰুজ - বিদায় - জনাব - নাৰি -
 নিশ্চয় - লোৱাৰি -

সিহেফোনা - স্কুলৰে - বিনিময়মত - বন্ধুত্বক -
 জীমুহি - স্বাৰ্ভবলৈ কৰি - কৰা - উচিত , যিকন্তু আশি -
 স্নেহকেনে সেন বন্ধুত্ব - অবিহনে নিভৰ - জীৱনজীত -
 অকলসৰীয়া ॥

* * *
জানিবলগীয়া কথা

- ১) চাৰি যুগ : সত্য , স্নেহ , দায়ৰ আৰু কলি ।
- ২) ছয় ঋতু : বসন্ত , গ্ৰীষ্ম , বৰ্ষা , শৰৎ , হেমন্ত , শীত ।
- ৩) অস্মিজন - আবিষ্কাৰ কৰিছিল প্ৰীটলীয়ে ।
- ৪) জেদ জেনেছেনে অনুবিক্ষণ যন্ত উদ্ধাৰন কৰিছিল ।

বঙ্গ বঙ্গাল

সিঁদে কবিতা- লুপ্তে, কবিতা
ভেঁঙলোকৰ বাবেই

নরকান্ত বৰুৱা

আত্মন-এখন বহীন ছবি-

এক চোরা আশা-সকলোকে সন্দেহিত

এখন বহীন ছবি;

ছবিখন তোমার-আর মোর নহয়

এইখন আত্মন ছবি

মোর-অনুরী-মনে বাবে বাবে

ছবিখনে উবি যায়।

সবীকণ্ঠী

সকল সান্নাধ্যক

দুজিহনে তুমি, বহল দলিচাত বহি

সৌর-লজিমীয়ে-গোণ গুটি-

কেনেদে-গাজিছে ?

ওগি মোরা লজিমী জনীষ-

আচলত-এইয়া কিহর-ভৌ ?

ববধুণ-নে নিধুব ?

নহয়, এইয়া বালে লজিমীক-

আত্মনে-দিয়া ফুলব-মোপা

তুমি ছবিখন মানস পটে-

দাঁড়াইছানে ?

যত আছে তল পবা দুয়ারালীষ-

আমোল-মোলনি,

নিধুব কগাব-তিববিষগি

আর কত আছে যে জোনাকীৰ ষ্ঠিমালা

জোনাক-বতি আগ ছোতলত-বহি

জোনাকীৰ প্ৰেতে-স্মিতিবালি পতা,

আর স্যবতব আশাওবা,

বতবা বগদিয়াই অনা,

এইখন এখন আত্মন বহীন ছবি,

পঞ্চাষ-

আষাঢ়- অশীষা- পঞ্চাষলৈ চালেই-
 আষাঢ়া- আশীলৈ অন্ত- পৰে-
 হালি জালি থাকে- সোণালী- খালি,
 ক'ত- মে- পঞ্চাষত- সোণৰ- চিক- গিৰিণি ॥

কুঁৱলীষ- অধুৰ- চাৰিও-
 অতীতৰ- সৈই- খালি
 পঞ্চাষলৈ অন্ত- পৰে-
 সৈতী-, জেতুকাই- হই- থকা-
 কুঁৱলীয়ে- ঢাকি- বস্মা- সোণালি
 সোণালী- খালি পঞ্চাষ- ॥

পঞ্চাষত- হালি জালি থকা- খালিবোৰ-
 মোক- সেন গিৰিণি- অতিৰে,
 অতীতৰ- সৈই- দিনবোৰলৈ,
 পুৰতি- নিশা- চৰাই- সাত-
 মাৰ- পাই- গিৰি- অন্ত- পৰে-
 অতীতৰ- সৈই- কুঁৱলীয়ে ঢাকি বস্মা-
 সোণালী- সোণ- গুটি- খালি পঞ্চাষ জন্মলৈ ॥

“জাহ্নবী স্মৰিলে যিহেৰে ঠাইজোখৰ পৰিষ্কাৰ হয়, তেনেকৈ মূল-
 শ্রীমতী কৰিলে অল্পধন পৰিষ্কাৰ হয়।”

— মহাত্মা গান্ধী

শিবসাগৰ - পালনৰ কলেজ -

- অন্য এক - পাৰিচয়

শ্ৰেণী দান -

দ্বাৰক - সমস্ত শ্ৰাৱণিক -

শ্ৰীম - শিবসাগৰ - পালনৰ কলেজ -

মেন এক - ষোড়শিক - কলেজ -

জ্ঞান স্তম্ভৰ - প্ৰজ্ঞাস্তম্ভ -

বিশ্ব - তোমাৰ - বাহিৰ - উপলক্ষে গৌৰৱ - শিখা -

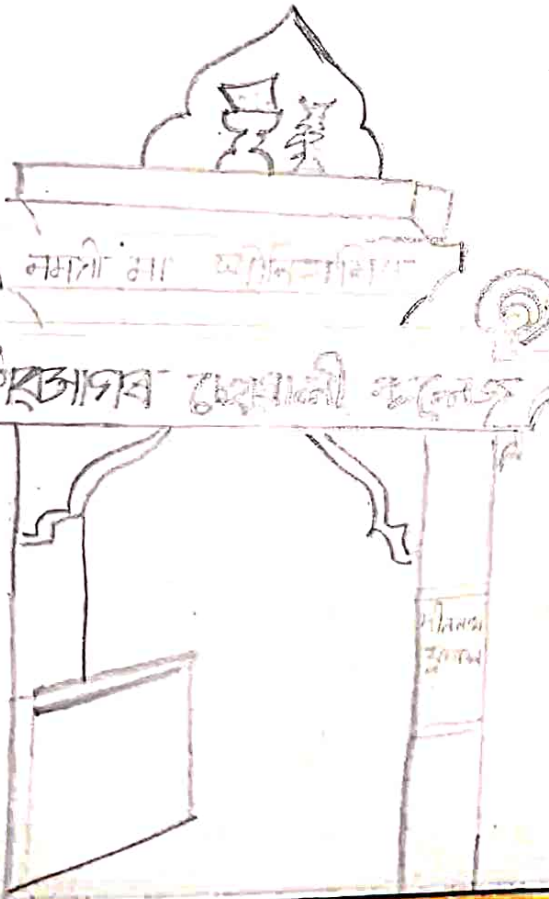
বহিঃপাঠ - শ্ৰীম এক - অন্তৰ্গত -

ক'ত - সূচ - ধৰি - নৱ - নৱ - শ্ৰেণী - কথিতা -

উচ্চ - মৌৰনক - শিহঁৰিত - কথি -

ৰটি - আছা - মিঠা - মিঠা - অক্ষয় - কৰণ -

শ্ৰেণী - কথিতা -

দাম্পত্য - অক্ষয়িত - আগবাঢ়ি - মানু

হেজাৰ - উমা - অক্ষয়িত -

ৰোমিঅ' জুলিয়েট - মেনন - অনাৰণীন

আৰু - শ্ৰীম - ?

অন্য - ষে - আছা - আৰু - ষে -

শ্ৰীম - ষে -

শ্ৰীম - ষে - শ্ৰীম - ষে -

শ্ৰীম - ষে - অন্ত - এক -

শ্ৰীম - ষে -

পোহবতকৈ- এক্সাৰ-ডোল

শ্রী-ডাগজী-বৰুৱা-

ক'ত-ৰুপ-নৰ-নাৰীৰ-

পঞ্চম সাক্ষাৎক-

চাৰিগুণে আত-কোঠাল

হাতত-দ্বিপা-ভেৰি-লৈ লৈন জহাখাল

যদি-এক্সাৰ-আঁতৰি-পালেই-

সংগত-মুনি পৰে-লুপা-

তেতে-এক্সাৰ-সাক্ষি-ৰাখা-

পোহবতকৈ-এক্সাৰেই-ডোল ॥

বিজ্ঞানবোৰ-ধৰি-ৰাখে-এক্সাৰে-

কাৰণ-পোহৰ-ৰাজকুমাৰ-লৈ আঁতৰাচী-

একোকে-লুপুৱাই-নাৰাখে-

কৰে-শ্ৰেয়ালি-

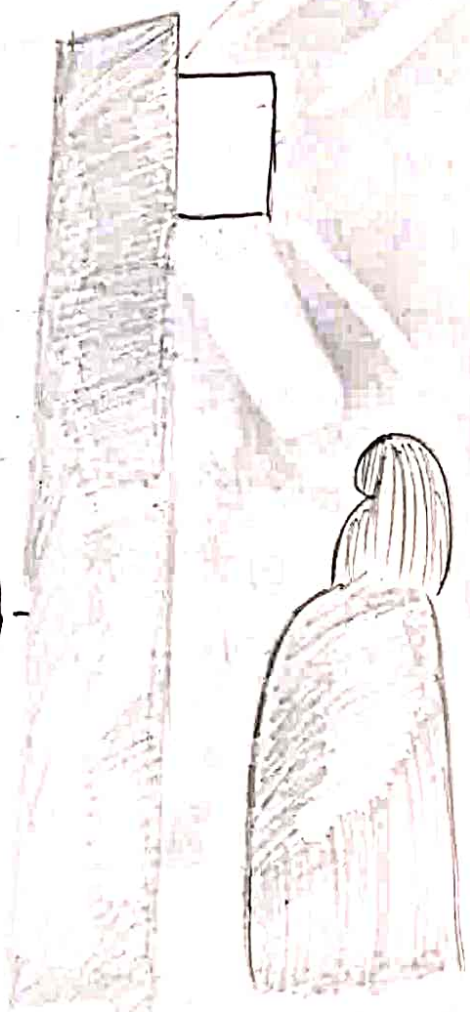
মান-সৰ্বস্বত-কৰি-লৈনিহান,

যদি-এক্সাৰেই-

টানি-টানি ধৰি-ৰাখে-জীৱন দুৱাৰ-

তেতে-পোহৰক-আঁতৰত-ৰাখা-

পোহবতকৈ-এক্সাৰেই-ডোল ॥

নাৰীৰ বিদ্যালয়

শ্ৰীমতী লীলা বড়া
প্রথম প্রকাশ

দুৰ্ভাগ্য চকুদোৰা তেৰালে নহন
 কিবা এটি পোৱাৰ আশা
 মই কৈছিলো মহাশয় কাৰু
 মই অপৰাধী অপহাৰ নাৰী
 কৌতূহলী নাৰীৰ বিনয়
 কলাই তুলে কৌতিল
 নাম অগ্ৰাণৰ তেমিকি মায়া
 এটি এটি নাৰীৰ জৈৱ
 কাক কাম, কোৱোনা শুনব এই বিদ্যালয়
 ঘাৰ দুৱা আঙুৰে পুৰুষ মৰম স্নান মাত
 নিচৰিত হয় ঘাঁড়
 এই অপহাৰ নাৰীৰ এটি
 জৈৱমটো বহু সন্তোষেৰে তেৰা ঘাঁড়
 কাৰু লক্ষ্য ঘাড়ে এই সন্তোষ বিচক্ষণত লক্ষিত ।
 অপহাৰ বিদ্যালয় মহাশয় হাত বুজোৱা
 একতৰ লক্ষ্যত তৌতুৱাৰে অপহাৰীত ঘাৰ
 নাৰীৰ নাৰী জনতাৰ মাজেৰে

মনবোৰ এটিয়া

শ্ৰীমতী শিৱানী পৰি

লক্ষ্যম ছাত্ৰাধিক

মনবোৰ মোঁচ ঘিমানোই
ঐ ভোঁছে
মনবোৰত দেখো অমান্ত হ'ব বাৰিছে
ঐকা হৈ নাৰিছে মোৰ দুহাত
ভিঙি বাৰিছে মোৰ
মনোবোৰ .....।
লৰাভিত হৈ নাৰিছো আঁফে মাই .....!
জীৱনৰ আঁফে .....।
অহাভিত এটাই হৈ আঁফা .....।
জীৱনৰ পূৰ্ণ হুঁচিৰা অঁফা .....।

কবিতা, ত্ৰেক চিন্তাশীলৈ পাবিত
কৰা আঁফা -

ইন্দিয়া

ভূমি ভূমি হেন লক্ষা আঁট মিঠা অনুৰ

শ্রীমতি জয়লক্ষী বুঢ়াজোঁহাই
প্ৰথম স্বাক্ষৰিকা

খুনি পিনো অনুৰৰ বিধাৰক আৰম্ভ হ'ল অদৰ্শ স্বপ্নৰ বৰষুণ...।
সুন্দৰৰ প্ৰতিটো বোণত টাইট হৈ থকা অনুৰৰোৰ

হেন মিঠাৰিলা আঁট আঁট চৌগাল হৈ
মই তিওঁছো অহঁদৰ বৰষুণত প্ৰাণ পিবলৈ চেষ্টা কৰিছো

মোৰ হেনুপাত সুন্দৰৰ প্ৰতিটো অক্ষয়
মই জোঁহা ভূমি নাহা ভাষাৰ অশেষৰ জানো অনু

শোনাথ পাৰিছো...!
এই হৈ বৰষুণৰক মোৰ কাণে আঁচনাকী নহয়, প্ৰায়েই

আহে মোৰ কাষলৈ আৰু বিদ্বাৰ তুমিৰ নতুনত্বৰ চিকমা...।
পূৰ্ণা লুটিয়াই চাইছো জিওৰ...। জুফ কি হৈ অন্নিৰিলা

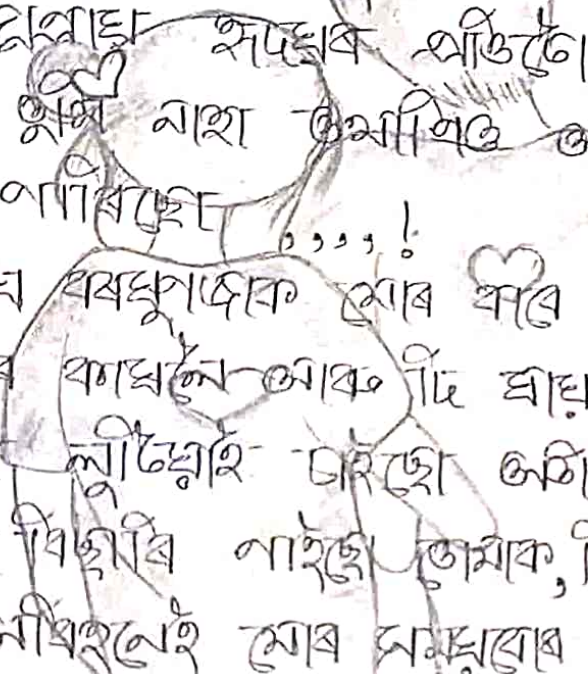
আনন্দ...। বিহাৰি গাইছো তোমাক, বিহাৰি গাইছো তোমাৰ সুখৰাৰ।
তোমাৰ অধিবলৈ মোৰ সম্ভাৰণ গৰ হ'ল বিৰহে...। কিন্তু

মই হেন সম্ভাৰণক সোঁতৰে কৰিব নোৱাৰো...!
ভূমি হৈ বি হৈ সোঁতৰিলা মৌনতা, নিদ্ৰুণতা এইবোৰেও প্ৰতিয়া

হেন সম্ভাৰণ জৰে হাৰ মানি মনুত্বক আঁচি লৈছে।
এই হৈ তোমাৰ লক্ষ গৰ কাৰা মোৰ প্ৰতিটো দিনৰ

সাক্ষাৎ...। এইবোৰে প্ৰতিয়া মই অধাৰি মানি পাৰিছো আৰু
মোৰ সম্ভাৰণে বাঁধিছো...।

প্ৰতিয়া মইও দুখী জানো...? হুতা তুমাকো বোঁহ।

বসন্ত বিধাতৰ স্মৃতি

শ্রীমতি লক্ষ্মী দেৱী
পুণ্ডিক

সকলোৰ বসন্তজ্বৰে পুৰাত নিজে
মোৰ দেহতৰ স্থানত পদূলি
সদাৰ বসন্ত পদূলিৰ
জ্বৰত লোমলবোৰ স্থানত বাৰে
বিষ বিন্ বসন্ত জ্বৰে
বিষাদময় সোণত বাৰে
সোণত সোণি আৰু একান্ত
বিনয় হ'ব বসন্তজ্বৰ
সোণত সোণ হ'ব বাৰে
দেহত সোণ বসন্ত সোণত
সকলোৰ বসন্ত জ্বৰে
সকলোৰ বসন্ত জ্বৰে
সকলোৰ বসন্ত জ্বৰে

শ্ৰীমদ্ভগবদ্গীতা

শ্ৰীমদ্ভগবদ্গীতা
পঞ্চম অধ্যায়

শ্ৰীমদ্ভগবদ্গীতা
পঞ্চম অধ্যায়
শ্ৰীকৃষ্ণাৰ উক্তি
যে অৰ্জুন, শ্ৰীকৃষ্ণে তোমাৰ
চাৰিফালে ব্ৰহ্মৰ তোমাৰ দুৰ্গতি ॥ ১ ॥
যিহেতুই দিছা

তুমি অহাৰ নাপো নাপো আমাৰ মন পাপ
আই তুমিমা ,

কৰণ তুমি আমাৰ বাহু লৈ আহা
কৰণ অচিন্তৰ কৰা ॥ ১ ॥

কৰণ সেই স্নেহে স্নেহে স্নেহে স্নেহে
স্নেহে স্নেহে স্নেহে স্নেহে স্নেহে
কি হৈ আনন্দ ॥ ১ ॥

স্নেহে কৰেই লৈ আহা আইন মাৰ
স্নেহেইয়া ওমাৰও ওমা কুৰ্মীৰ স্তম
আচ্ছাদন ॥ ১ ॥

কি হৈ এক মনোমোহা পুণ্য ॥
চাই আনেন আত্মা হৈ ঘাণ্ড ॥ ১ ॥
শ্ৰীমদ্ভগবদ্গীতা
তোমাৰ আশে ঘনুবা

কৰণ তুমি নহা হৈ হৈ
কৰণ সেই স্নেহে স্নেহে স্নেহে
আৰু সেই হৈ আইন মাৰ

সেইদিনে- অম্বাৰত অৰা পুষ্কলীৰ আচ্ছাদন
দেখিবলৈ নাগালো হেঁতৈ
সেই জোমাক অশেষ বন্যবাদ ৷৷৷

* * * * *

কোনোৰে জোমাক সহায় কৰিব নোৱাৰে । নিজেই নিজ
সহায় নোৱা ।

বুদ্ধদেৱ-

কৰ্মৰ- মাজতহ- জীয়েনে পূৰ্ণতা লাভ কৰে ।

বেইলী

উশাহ- লৈ অকা মানোহেতো জীয়াই অকা নহয়- ।

মোমিউ-

জীৱনটো হৈছে এক উত্তৰবিহীন- সাঁতৰ- ।

অম্বাৰছন-

কৃষকৰ সপোন

বিভূমাণি মাৰ্চ
পঞ্চম খান্মাষিক

এই যে আঙা মাহ আহিল,
আহিল বৰষুণৰ ষাণী ।

মোঘে লৈ ডেৰৰ ওৰণি
পলনি হৈল মেন বুনিয়া ধৰণী ।

বৃহত হৈ গৰিল কৃষক,
বহিল সোণালী সপোন
এক আশাৰ সপোন,
সোণগুটি চপোৱাৰ সপোন ॥

তাৰ বাবে জস্য সিঁচি,
ধৰ, তুলিব, সেউজী কৰিব পথাৰ
আৰু ....! আৰু ক'ত যে কি ... ?
উফ! কি যে ভাল লগা
এই সময়,

কি যে ভাল লগা এই সপোন
এক অগৰিসীম সুখ
এখন তৃপ্তিৰ সুখ
ইয়ে যে এক কৃষকৰ
আশাসুৰিয়া বাহুৰ সপোন ॥

হে কাৰনী বানী

শিল্পীশিক্ষা মন
তৃতীয় বাৰ্ষিক

হে কাৰনী বানী

কাঁচৰ সেমেকা বাটেদি,

এমোকুৰা হাঁহিৰে জাহি

ঢ়গাই দিয়া মোক

পুৰতি নিশাৰ সপোন জাঙি ।

ফুৰা কৰি নিয়া

মোৰ অহংকাৰ-

জোক মিছা আভিমান,

বতাহত বিয়পাই দিয়া

তোমাৰ আনপোৱাৰ গুণ গুণনি

যাৰ পৰশত প্ৰাণ পাই উঠক ।

মোৰ হেৰুৱা সপোনৰ জ্বলমিল জোনানী

জঁৰা বৰা মোৰ হৃদয়খনি

নিমৰেৰে টপোঠাই দিয়া

মোৰ আশাৰ সেউজীয়া ফাঁহনি

শোৱানি জোগাৰ তন্তত বহি

মুঠ বাটে চাই বম কাৰনী বানী ॥

শিক্ষা-শুভ

শ্রী পদ্মশ্রী-চেতিমা-

স্বাতক-পঞ্চম-সাম্প্রদিক-

পোহষ-বাড়ি দেপুনাওতা-ভূমি-

হে-জোনব-পূজাৰী-

অজোনতাব-বিনাশ-কৰি-জোনব-দিতী-ভূমি

মৌনি দিনা হে-শুভ-জোনব-দুহাত-ভূমি,

সাত্ত আদি-আশুৰি-পোহষ-বাড়িৰে-

তোমাৰ-চৰণ-অলক্ষ-কৰি-

পিপু-সাত্ত-পিছতুই-তোমাৰেই-স্থান

তোমাৰ-অধিহনে হুমন সবলো অশ্বকৰ;

জোনব-ভিক্ষাৰী-অমনি কৰা-আমাক-দান

তোমাৰ-অনেৰে-আমাক-কৰা-উদ্ধৰ-

হে-শুভ-জোগামো তোমাক-..

শিবসাগৰ

শ্ৰী-পীঠিকা- বৰুৱা-

দ্বাতক- ভূতীম- সাক্ষাৎকা-

শিবসাগৰ- শিবসাগৰ- কি- মে- অতুলন বৰুৱা-

এই- চহৰ, শিবসাগৰ- বৰমুখুৰী-

ফটিকৰ- খাৰ- মেন পানী-

আহোম ৰাজত্ব- দৌৰ- চালেৰী-

পাৰতে- জিলিকা- আছে- বিমু- দল, দেৱী- দল

শিবদল- সোণ- কলচী-

স্বাপত্য আৰু- অৰূপ- কীৰ্তি-

অন্যত, ৰাং- অলপ- পী- পাবা;

আৰু- এটি- সাগৰ- দৰে-

নীমা জমসাগৰ-

জমদৈ জম- ঘোষণা- কৰ-

সহায়- জম- আহোম ৰাণী-

নিজ- ডিচাৰ- ৰাণী- পাল অগৰ- চালেৰী- ॥

অতীত- সোণালী- পাত-

আজি- শিবসাগৰ- ডি- বিজম- পতাকা-

শিলা- সাংস্কৃতি- সোণালী- পাল-

এই- চহৰ- আছে- ॥

ଶ୍ରୀ-ମୀତିକର୍ମି ସବୁରା-
 ହାତକ-ହୃତୀମ୍-ସାକ୍ଷାତ୍-କ-

“ସା” ଶିକ୍ଷା-କ୍ରମ-କ୍ରମ-କ୍ରମ-
 କାର-କାରଣ କୋଣୋ ନାହିଁ
 ଏହି-ପ୍ରକ୍ରିୟା-
 “ସା” ଅଧିକାର-କୋଣ-ଭୂମି-ଭୂମି
 କରଣ-ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ-

ଅଧିକାର-କୋଣ-କ୍ରମ-କ୍ରମ-
 ପ୍ରକ୍ରିୟା-କ୍ରମ-କ୍ରମ-
 କ୍ରମ-କ୍ରମ-କ୍ରମ-କ୍ରମ-

“ସା” କୋଣ-କୋଣ-କୋଣ-କୋଣ-
 କ୍ରମ-କ୍ରମ-କ୍ରମ-କ୍ରମ-
 କ୍ରମ-କ୍ରମ-କ୍ରମ-କ୍ରମ-

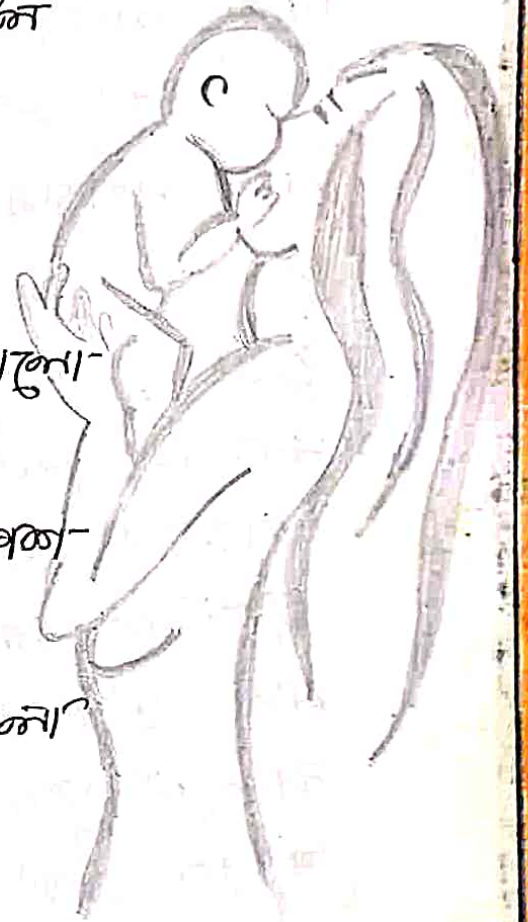
“ସା” ଅଧିକାର-କୋଣ-କୋଣ-
 କ୍ରମ-କ୍ରମ-କ୍ରମ-କ୍ରମ-
 କ୍ରମ-କ୍ରମ-କ୍ରମ-କ୍ରମ-

“ସା” ଅଧିକାର-କୋଣ-କୋଣ-
 କ୍ରମ-କ୍ରମ-କ୍ରମ-କ୍ରମ-
 କ୍ରମ-କ୍ରମ-କ୍ରମ-କ୍ରମ-

“ସା” କୋଣ-କୋଣ-କୋଣ-କୋଣ-
 କ୍ରମ-କ୍ରମ-କ୍ରମ-କ୍ରମ-
 କ୍ରମ-କ୍ରମ-କ୍ରମ-କ୍ରମ-

କ୍ରମ-କ୍ରମ-କ୍ରମ-କ୍ରମ-
 କ୍ରମ-କ୍ରମ-କ୍ରମ-କ୍ରମ-
 କ୍ରମ-କ୍ରମ-କ୍ରମ-କ୍ରମ-

ଆସାଧ୍ୟ କୋଣ-କୋଣ-
 କ୍ରମ-କ୍ରମ-କ୍ରମ-କ୍ରମ-

নারী

শ্রী-মতী-নারীস্বাধীনতা-নির্দিষ্টমা-
স্বাধীন-স্বাধীনিক-

নারী-স্বাধীন-অনন্য-

ইতিহাস-মোহোরানী-পূর্ণাঙ্গ-নির্দিষ্টমা-কম-
তোমা-নির্দিষ্টমা-দামা,

কিছু-সহজ-কম-জানো, এক-নারী-জীবন?
স্বাধীন-নহে-জানো-তোমা-জীবন

নিজ-স্বাধীন-স্বাধীন-স্বাধীন-নির্দিষ্টমা-

স্বাধীন-স্বাধীন-এক-অনন্য-স্বাধীন-

স্বাধীন-স্বাধীন-তোমা-স্বাধীন-স্বাধীন-

কত-স্বাধীন-নির্দিষ্টমা, অনন্য-স্বাধীন-স্বাধীন-

স্বাধীন-স্বাধীন,

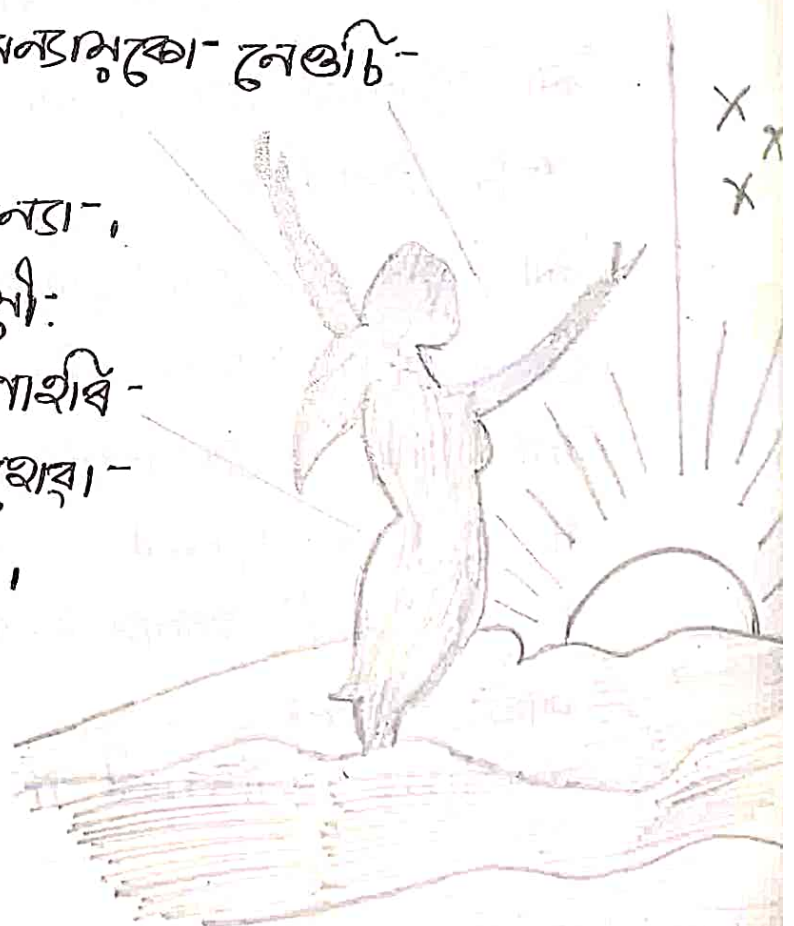
স্বাধীন-স্বাধীন-নারী-অনন্য-

নারী-স্বাধীন-স্বাধীন-স্বাধীন:

স্বাধীন-স্বাধীন-স্বাধীন-স্বাধীন-

জীবন-স্বাধীন-স্বাধীন-স্বাধীন-

নারী-স্বাধীন-অনন্য-

এটি সপোন

অটিন বাটত তোমাক ঘেঁধি

সাব পালে সপোনবোৰ,,

হাতত নাহে গিছিল য়ায়

পলকতে সপ্নসবোৰ ॥

তোমালৈ স্মিল লিখি বাধিছোঁ

স্বপ্নস্বপ্ন এখন গিচি,,

স্বহৃদয় কোঠত বান্ধি বাধিছোঁ

জাগাৰ সূতাৰে বান্ধি ॥

বলিয়া বজছে নিয়ে উৰাই

চকুলিয়া এই স্নন,,

চালিব বিচাৰে তোমাৰ কাষ

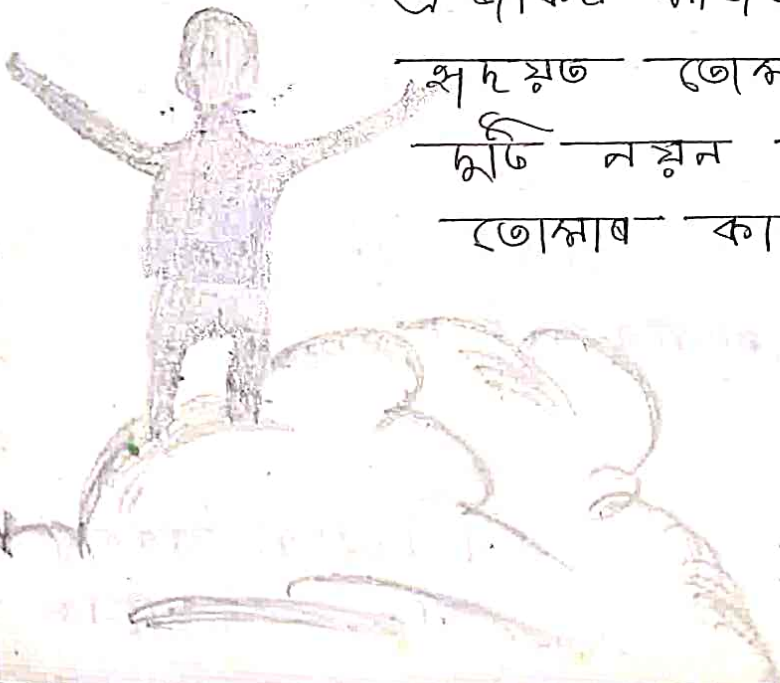
উমাল স্বহৃদয় ধন ॥

এ দোকৰ মাজত বিষ আৰু তোমাক

স্বহৃদয়ত তোমাৰ ছবি বাধি,,

ছটি নয়ন মোৰ মনকে মাগেঁ

তোমাৰ কাষতে আহি ॥

বেঙ্গালী মাস
পাৰুল সন্মাসিক

মা দুর্গা

মা দুর্গা

ভূমি আছিল

প্রতি বছর হবে

এই বাণে আছিল

আমার সকলো মনত

জানি বিবাজ করিলে ।

ভূমি আশেতে

লগত লে আশা জবতক

যি জবতক

প্রতিদে পুষা জানি ময়

এক আমোহজনক ।

ভূমি যেতিয়া আশা

তোমাক হর্জন করিলে

সকলো জবনার্মা

ব্রাকুল হৈ পাবে ।

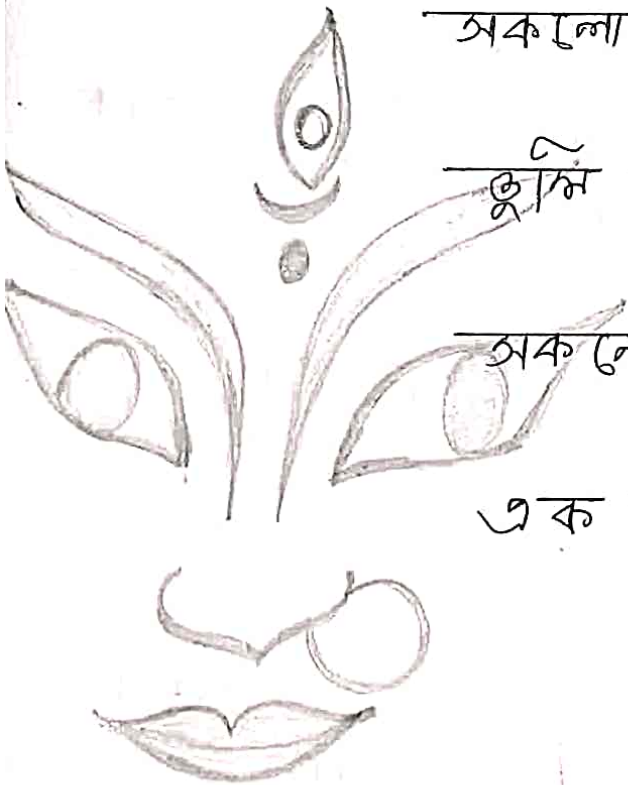
ভূমি যেতিয়া

পুনর উভৈ যোরা

সকলো মনত

পেলারু মৈ যোরা

এক জোকর হাঁ ।

প্রিয়ংকা বর্ষাকুর
পঞ্চম ষন্মাষিক ।

জাণ্ডাৰ - অশা - ওষা - পান

শৌৰী - দিপশিমা - চাংগাই -
স্নাতক - স্তীৰ্ণ - স্নাতক -

বসন্তৰ - স্নাতকতা - অশৌৰী - অশা - স্নাতক -
শিৰশ্চৈতন্য - পশুৰত - দানব - স্নাতক - অশৌৰ -

ধৰ্ম্মাশাস্ত্ৰী - ইল স্নাতক - স্নাতক - অশৌৰ
উল - ইল স্নাতক -

অশৌৰ - স্নাতক - অশৌৰ -

শিৰ - অশৌ - স্নাতক - পান

পাৰ - উল - বসন্ত - অশৌ - বান

জাণ্ডা - স্নাতক - স্নাতক - ॥

অশৌৰ - পশুৰত - স্নাতক - স্নাতক -

জাণ্ডা - স্নাতক - অশৌ -

স্নাতক - অশৌ - স্নাতক -

স্নাতক - স্নাতক - স্নাতক -

স্নাতক - স্নাতক - স্নাতক -

স্নাতক - স্নাতক - স্নাতক -

স্নাতক - স্নাতক - স্নাতক -

স্নাতক - স্নাতক - স্নাতক -

স্নাতক - স্নাতক - স্নাতক -

স্নাতক - স্নাতক - স্নাতক -

স্নাতক - স্নাতক - স্নাতক -

স্নাতক - স্নাতক - স্নাতক -

স্নাতক - স্নাতক - স্নাতক -

দীনতা, হীনতা, অনভ্যন্ত - অনাচার - বিভীষণ -

o o o o
o o o o

তেজিমাতে - হুমতো - . . . . .

শান্তি - কলৌজাক - আকাশত - উৰি -

মানব - বক্ষত - জোখিত - হ'ব -

নেম - আৰু - মানবতা - জমুগান ..

* * * *

বন্ধ

শ্রী - বেঙ্কামণি দাস -

পঞ্চম - সামাজিক -

বন্ধ তোক - কোনো সন্ধৰে - জুখিব - নোৱাৰি -
সুখৰ - লগত - থাকি - দুখতো - সন্মতানী,
অতিটো - পুৰাৰ - সেই - খেজালিৰে - আৰম্ভণি -
আৰোহণ - দেউতাৰ - চিহ্নিন দোষ -
দুৰ্ঘট - দৌৰ - অগীদাৰী - ।

লাহে - লাহে - সন্ম - খেজনে
আকাৰ - সাজৰ - সন্মুখিনি,
সন্ম - লগত - খেৰাল পুৰণি দিনৰ - খেমানী ।
আদা - আৰু - হাঁহিৰে -

আশা - কৰো - সাদা - ষ্টে - মা -
আকাৰ - সাজৰ - সেই - সোঁৰণি,
আহিবলগীয়া - সন্মবোৰ - মেন
হুম - সোণোৱালী - ॥

জীৱন

জয়শ্ৰী বৰগোঁহাৰী
তৃতীয় স্মাৰ্শ্বিক

জীৱন স্মানে এটা দৈৱিণ আঁশৰ-
পোৱা নোপোৱাৰ- ছুন্দুল অংঘৰ্ষ,
আমাৰ- আকাঙ্ক্ষা মনত ক'না জাৰৰ- কলংক দেখি
হাহয় মনে বাবে বাবে মোকা পোন্ধে-

ক'ত মোৰ জাণাৰ সপোন-?
বুকুৰ সাজত অসতনে আঁটি মোৰা
জলেধ স্বপ্নবোৰে- এতিয়া-
কলৰ- তোলে.....

নাহিও হেৰুৱাৰ আনন্দ, বেচনাবোৰে
পাত অহুপ্তভাৱে- জন্ম- কৰে-
হ'ব জানো তোমাৰ সপোনবিলাক বাস্তব-?
কিন্তু ইয়াৰ যে কোনো উত্তৰ নাই.....

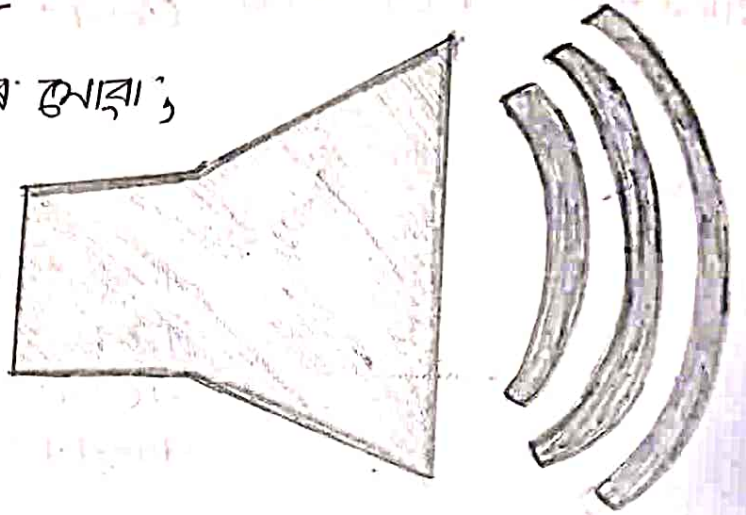
সকল বুলি কাকো জাৰহেলা নকৰিবা, দুখনি সকল বুলি
ডোবা বস্তু এটাই কেতিয়াবা বিৰাট সত্যৰ- অন্ধান-
দিব লাৰে।

→ গ্যেটে ।

অক্ষ

শ্রী মতী-নির্নিকিতা- চন্দ্র-
পঞ্চম-স্বাক্ষাণিক-

অক্ষ-পাছত-দীর্ঘা-
সকলো অক্ষি-স্বাক্ষ-
অক্ষ-এক-কল্পোক্ত-নদী-
এই-অক্ষ-পাষ-অভি-বৈ-মোরা;
এই-নদী-পাছত-সকলো
অক্ষি-অক্ষ-পাষ-
নদী-কমা-কম-
নদী-পাট-পাট-
নদী-পাট-তোলে
এখন-সকলো-সুখ-সুখ-

নদী-নাডানে...
কোন-নদী-, কোন-পৃথক-?
নদী-স্বাক্ষ-বৈ-স্বাক্ষ-কল্পোক্ত-
অক্ষ-স্বাক্ষ-সকলো
আসান-দি-স্বাক্ষ-সকলো-
বীনা, স্বাক্ষ-আসান-বীনা,
সকলো অক্ষি-হাতে-হাতে-ধি-
স্বাক্ষ-স্বাক্ষ-পাট-উচ্চ-
স্বাক্ষ-স্বাক্ষ-সকলো
সকলো-পাট- ॥

অধিকাৰা পুতি

পূজা যুগল

পঞ্চম ধান্মাধিক

তোমাৰ পুতিবোৰ নিখি নিখি
কলমৰ চিহ্নী শেষ কৰিছো

তিনি বছৰ সুৰণি স্নেহ

যাক মই মোৰ হৃদয়ত উদ্ধ হান দিছিনো ।

যেমানীৰ কাড়িয়াবোৰ মনত পেলাই

ক'ত যে কিমান তোমাৰ নামত

অভিমান কৰিছিনো

ম্বাড়ে ম্বাড়ে হুইছিনো

আকৌ ম্বাড়ে ম্বাড়ে কান্দিছিনো ।

হুইমি সন্মৰ লগত বাগৰ সন্মাইছা

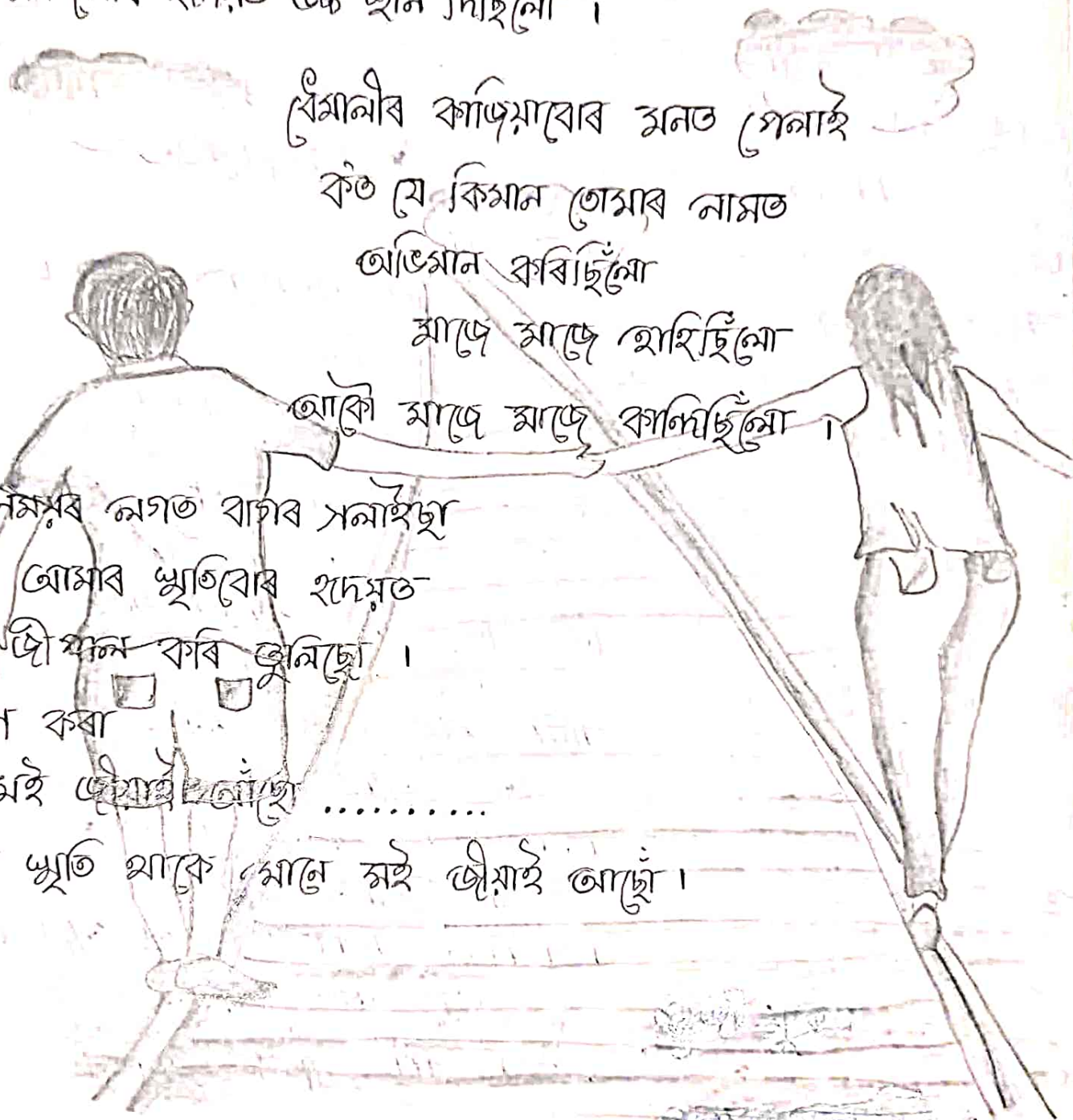
মই তোমাৰ পুতিবোৰ হৃদয়ত

স্বীকৰণ কৰি কুনিছো ।

বিশ্বাস কৰা

মই ~~জীয়াই~~ ~~আছো~~ .....

তোমাৰ পুতি থাকে মোতে মই জীয়াই আছোঁ ।

শাওনৰ বতৰ

শ্ৰেণী বৰষুণ

স্নাতক পঞ্চম শ্ৰাণ্মিক

দিনটো ১৫৫৫ গৰম,

আবেলি দেখিলোঁ আকাশত কলীয়া ডেৱৰৰ লৰা - লৰি
ঘেন আঁঠি মেলা লুকা - চুই

বিব্ বিব্ বিলিছে বতাহ আৰু বিলিছে বতাহ জোৰেৰে,
তাৰ পিছত বৰষুণ, গাঢ়নি - বৈৰকণিৰে ।

যে য়ে বৰষুণ ছিল, পোটেই ৰাতিটো
ৰাতিপুৱা সাৰ নাই দেখোঁ, পমৰমন পানীৰে তেৰুৰ ।
লাহে লাহে পানী বীচি হুঁল বানপানী
আমাৰ ঘৰৰ বাৰাণ্ডাত দেখিলোঁ পক্ষৰাৰ লগিনি ।

শ্ৰেণী লগৰীয়া হুলা, বাজ, টুকু, কানুহুঁত
স্মাজিলে কলৰ টুকু,
গাভে টুকু নাচি - বাগি আঁঠি
গলোঁ বহুহুৰ ।

পানী শুকাই পমৰ ওলাল
মনত লাগিল হুম, ১
বৃষকসকলে মেটি বগিবলে
বাহত পালে জোৰ ।

বৃষকসকলে পমৰত নাছিল মাৰি লৈ শোকা
শ্ৰেণী নকত লাগিল
অমমৰ বৈঠা মাৰি শোকা ।

